პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

1981 წელი შაბათი 4 ივლისი № 155 (18097) ფასი 2 კაპ.

ვალდებულების გადამეტებით

წლევანდელი პირველული ამინდებისა და თუთის ფოთლის უკმარისობის მიუხედავად სამტრედიის რაიონის მშრომელებმა 3 ივლისისათვის სამშობლოს უპატაკეს აბრეშუმის პარკის დამზადების გეგმა-ვალდებულების შესრულება. საგეგმო 520 ცენტნერისა და ვალდებულებით ნაკისრი 530 ცენტნერის ნაცვლად დამზადებულია 540 ცენტნერი ხარისხოვანი აბრეშუმის პარკი.

პარკის დამზადების დავალებები მნიშვნელოვანი გადაჭარბებით შეასრულეს ქალაქის ლენინისა და კიკვიძის სახელობის კოლმეურნეობებმა, საქალაქო საბჭომ, ჯიხაიშის, საჯავახოს, გომის სასოფლო საბჭოებმა, ქალაქისა და რაიონის სკოლებმა, ტექნიკუმებმა და საწარმო-დაწესებულებებმა.

დამზადება გრძელდება.

ეს რედაქციის აცნობა საქართველოს კომპარტიის სამტრედიის რაიკომის პირველმა მდივანმა **თ. იმედაძემ.**

წლის მეორე ნახევარი:

გაეაქტიურეთ შრომის ტემპი

სიახლეთა დანერგვით

მახარაძის ბენტონიტის მაღაროთასამმართველოს კოლექტივი ერთ-ერთი ყველაზე მოწინავეა სამთო-ქიმიურ მრეწველობაში. მეათე ხუთწლედის განმავლობაში მახარაძელებს არც ერთხელ არ დაუთმიათ მოწინავე პოზიციები. წარმოებაში მეცნიერებისა და ტექნიკის თანამედროვე მიღწევების დანერგვისათვის მაღაროთასამმართველოს კოლექტივი საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, რესპუბლიკის პროფსაბჭოსა და საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშით დაჯილდოვდა.

შესანიშნავი შრომითი ტრადიციები გრძელდება. მიმდინარე წლის ექვსი თვის დავალება ბენტონიტის მომპოვებლებმა ვადამდე შეასრულეს და მომხმარებელს ათასობით მანეთის პროდუქცია მიაწოდეს, საგრძნობლად გაზარდეს შრომის ნაყოფიერება და შეამცირეს ნაწარმის თვითღირებულება. ნახევარი წლის შედეგებით სოციალისტურ შეჯიბრებაში ყველაზე უკეთეს შედეგს მიაღწიეს იმ საწარმოო ქვეგანყოფების კოლექტივებმა, რომლებსაც გ. მიქატაძე, შ. გოგატაძე, ჯ. დოლიძე და ა. ჯაყელი ხელმძღვანელობენ. („კომუნისტის“ კორ.).

კვლავ მოწინავეთა რიგებში

თბილისის პირველი მაისის სახელობის სამკერვალო ფაბრიკის კოლექტივმა წარმატებით შეასრულა ექვსი თვის დავალება. მან მომხმარებელს გეგმის გადამეტებით მიაწოდა 514 ათასი მანეთის პროდუქცია, რეალიზაციის გეგმას კი 300 ათასი მანეთით გადააჭარბა.

საწარმოს საამქროებს შორის ფართოდ არის გაშლილი შიდასაფაბრიკო სოციალისტური შეჯიბრება, პირველობას კვლავ არავის უთმობს პირველი სამკერვალო საამქროს კოლექტივი, რომელსაც ნ. თურქაძე უდგას სათავეში.

განსაკუთრებულ შრომითს წარმატებებს აღწევენ ლ. მიქელაშვილის, ი. მარიხიშვილის, მ. იმერლიშვილის, ბ. ბიძინაშვილის, ქ. სუარიძის, ნ. ჭედიშვილისა და გ. მაისურაძის ბრიგადები. ისინი ყოველდიურ დავალებას 110-115 პროცენტით ასრულებენ. („კომუნისტის“ კორ.).

ვალდებულებანი ოქტომბრისადმი

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატი, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ამხ. ე. ა. შევარდნაძე ეწვია საქართველოს სსრ მეცნიერებისა და ტექნიკის სახელმწიფო კომიტეტთან არსებული სახალხო მეურნეობის მართვის ინსტიტუტს და გაეცნო მის მუშაობას.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XVII პლენუმის გადაწყვეტილებით შექმნილი სახალხო მეურნეობის მართვის ინსტიტუტი ამაღლებს მართვისა და დაგეგმვის დარგში რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის ხელმძღვანელთა კვალიფიკაციას, სწავლობს და ეძებს მართვის ობიექტების სისტემური ანალიზისა და მოდელირების, ხელმძღვანელთა სწავლების, პოლიტიკური და საქმიანი თვისებების შესწავლის აქტიური მეთოდების შემუშავების დარგში სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის სრულყოფის გზებს.

ინსტიტუტში შექმნილია 5 კათედრა, სამეცნიერო-მეთოდიკური განყოფილება, სამეცნიერო-კვლევითი ლაბორატორიები, რომლებიც აღჭურვილია მოწინავე საბჭოური და საზღვარგარეთული ტექნიკით. ინსტიტუტის სასწავლო და სამეცნიერო ქვეგანყოფებში მუშაობს 5 მეცნიერებათა დოქტორი და 26 კანდიდატი, მისი სამეცნიერო საბჭოს მუშაობაში მონაწილეობს ორი საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, ორი წევრ-კორესპონდენტი, 8 მეცნიერებათა დოქტორი და 17 კანდიდატი.

შეხვედრის, სახალხო მეურნეობის მართვის ინსტიტუტის კათედრებისა და ლაბორატორიების გაცნობის დროს მისმა რექტორმა ს. გ. ქადაგიძემ ამხანაგ ე. ა. შევარდნაძეს აცნობა, რომ ინსტიტუტის მუშაობის პირველ წელს აქ კვალიფიკაცია აიმაღლა სახალხო მეურნეობის 115 ხელმძღვანელმა მუშაკმა: სამინისტროებისა საქმიანთველოთა უფროსებმა, მსხვილი სამრეწველო საწარმოების დირექტორებმა და მთავარმა ინჟინრებმა, მომსახურების სფეროს ხელმძღვანელმა მუშაკებმა, სამშენებლო ტრესტების მმართველებმა, საბჭოთა მეურნეობების დირექტორებმა და კოლმეურნეობათა თავმჯდომარეებმა.

ინსტიტუტის ყველა მსმენელმა წარმატებით დაიცვა სადიპლომო ნაშრომი, რომელთა მიზანია მართვისა და დაგეგმვის მექანიზმის სრულყოფა; 20-ზე მეტი სადიპლომო ნაშრომი რეკომენდებულია დასანერგავად, და მათი დიდი ნაწილი უკვე დაინერგა რესპუბლიკის საწარმოებსა და ორგანიზაციებში.

სახელმწიფო საგამოცდო კომისიის მუშაობაში, ჩვეულებრივ, აქტიურად მონაწილეობენ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივნები, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს პასუხისმგებელი მუშაკები, მინისტრები და სახელმწიფო კომიტეტების თავმჯდომარეები, მათი მოადგილეები, მეცნიერები და სახალხო მეურნეობის სპეციალისტები.

ინსტიტუტის სასწავლო, სამეცნიერო-მეთოდიკური და სამეცნიერო პროცესების ჩამოყალიბებაში აქტიურად მონაწილეობენ ქვეყნისა და რესპუბლიკის ისეთი სამეცნიერო და სასწავლო დაწესებულებების წარმომადგენლები, როგორიც არის სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის აკადემია, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემია, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის მსოფლიო ეკონომიკისა და საერთაშორისო ურთიერთობის ინსტიტუტი, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ცომბრის განყოფილების ეკონომიკისა და სამრეწველო წარმოების ორგანიზაციის ინსტიტუტი, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიისა და მეცნიერებისა და ტექნიკის სახელმწიფო კომიტეტის ინსტიტუტი, ინსტიტუტის ყველა მსმენელმა, ინსტიტუტის ადმინისტრაციამ, ინსტიტუტის ინჟინერ-ტექნიკურ, ადმინისტრაციულ-მეურნეობრივ, ბიბლიოთეკურ-ინფორმაციულ, ბიბლიოგრაფიულ, ბიბლიოთეკურ-ბიბლიოგრაფიულ, ტექნიკურ-ბიბლიოთეკურ, ტექნიკურ-ინფორმაციულ, ტექნიკურ-ბიბლიოგრაფიულ, ტექნიკურ-ბიბლიოთეკურ-ბიბლიოგრაფიულ, ტექნიკურ-ბიბლიოთეკურ-ინფორმაციულ, ტექნიკურ-ბიბლიოგრაფიულ-ინფორმაციულ, ტექნიკურ-ბიბლიოთეკურ-ბიბლიოგრაფიულ-ინფორმაციულ, ტექნიკურ-ბიბლიოთეკურ-ბიბლიოგრაფიულ-ინფორმაციულ-ანალიტიკურ, ტექნიკურ-ბიბლიოთეკურ-ბიბლიოგრაფიულ-ინფორმაციულ-ანალიტიკურ-ბიბლიოგრაფიულ, ტექნიკურ-ბიბლიოთეკურ-ბიბლიოგრაფიულ-ინფორმაციულ-ანალიტი

სოფლის მშრომელთა საკეთილდღეოდ

ყოველი წლის ივლისის პირველ შაბათს მთელ მსოფლიოში აღინიშნება კოოპერაციის საერთაშორისო დღე. ამასთან დაკავშირებით ჩვენი კორესპონდენტი შეხვდა და ესაუბრა ცეკავშირის გამგეობის თავმჯდომარეს კ. შავიშვილს.

— გთხოვთ, ორიოდე სიტყვით გვიამბოთ საერთაშორისო კოოპერაციული მოძრაობის შესახებ.

— საუბარი ასეთი ციფრით დავიწყოთ: ამჟამად საერთაშორისო კოოპერაციული მრძოლობა თავის რიგებში 500 მილიონზე მეტ კაცს აერთიანებს.

ეს უაღრესად პროგრესული მოძრაობაა, რომელსაც სათავეში უდგას საერთაშორისო კოოპერაციული ალიანსი. იგი შეიქმნა 1895 წელს ლონდონში. მასში მსოფლიოს ასამდე ქვეყნის კოოპერაციული ორგანიზაციები შედიან. თავისი არსებობის მანძილზე ალიანსი იგი საერთაშორისო ორგანიზაციად გადაიქცა.

ჩვენი ცეკავშირი, ისევე როგორც ცენტროსოიუზი, 1919 წლიდან ალიანსის წევრია და აქტიურად მონაწილეობს მის მუშაობაში.

— როგორი მაჩვენებლებით შეეგება ამ საერთაშორისო დღეს საქართველოს სამომხმარებლო კოოპერაცია?

— ჩვენ წინაშე მდგომი ამოცანების წარმატებით განხორციელებისათვის ბრძოლის გზაზე უადილესი მნიშვნელობა ჰქონდა „სამომხმარებლო კოოპერაციის საქმიანობის შემდგომი განვითარებისა და გაუმჯობესების შესახებ“ სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1979 წლის 11 ნოემბრის დადგენილებას.

ცეკავშირის სისტემა ეძებდა და პოულობდა ახალ-ახალ ფორმებსა და მეთოდებს სოფლის შრომელთა სავაჭრო მომსახურების გაუმჯობესებისათვის, მათთვის კარგი შრომითი განწყობილების

„კომუნისტის“ ინტერვიუ

შექმნისათვის. მიღწეულია ვაჭრობის კულტურის ერთგვარი ამაღლება. მეათე ხუთწლედში საქონელბრუნვა ერთ სულ მოსახლეზე გაანგარიშებით 30 პროცენტით გაიზარდა.

მარტო 1980 წლის გეგმა 101 პროცენტით შესრულდა. წინა წელთან შედარებით სოფლის მოსახლეობას მიეყიდა 101 მილიონ მანეთზე მეტი ღირებულების საქონელი. ამასთან ზრდის ტემპი 8,2 პროცენტით განისაზღვრა, რაც ერთ-ერთი მაღალი მაჩვენებელია კავშირის მასშტაბით.

მშრომელთა დიდი მოწონება დაიმსახურა ვაჭრობის ახალმა პროგრესულმა ფორმებმა და მეთოდებმა, განსაკუთრებულ კმაყოფილებას გამოთქვამენ ისინი უშუალოდ მინდვრად, პლანტაციებსა და ფერმებში ცხელი კერძებით უზრუნველყოფისა და სხვა სახეობათა მომსახურების გამო.

მარტო მეათე ხუთწლედის მანძილზე ცეკავშირის სისტემამ სხვადასხვა დარგის მიხედვით 12-ჯერ გაიმარჯვა საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში და გარდამავალი წითელი დროშები და ფულადი პრემიები დაიმსახურა. ამასთან ისიც გვინდა ვთქვათ, რომ ამ წარმატებისათვის სისტემის 150-ზე მეტი მუშაკის შრომა მთავრობის ჯილდოებით, ორდენებითა და მედლებით აღინიშნა.

— თუ შეიძლება მოკლედ სამომავლო საქმეებიც გაგვაცანით. რა ამოცანებია დასახული ახალ ხუთწლედში და როგორ ფიქრობთ მათს გადაწყვეტას?

— „სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1981-1985 წლებისა და 1990 წლამდე პერიოდის ძირითად მიმართულებებში“, რომელიც პარტიის XXVI ყრილობამ მიიღო,

ხაზგასმით არის აღნიშნული, რომ უახლოეს ათწლეულში უფრო სრულად უნდა დავაკმაყოფილოთ მთელი მოსახლეობის მოთხოვნილება მაღალხარისხოვან და მრავალფეროვან კვების პროდუქტებზე, სამრეწველო საქონელზე, კულტურულ-საყოფაცხოვრებო და საოჯახო დანიშნულების საგნებზე.

ეს ჩვენი კოოპერატორების ნამდვილი საბრძოლო ამოცანა გახლავთ. და ამიტომაც, ცხადია, პარტიის ამ მიზანდასახულებათა დროულ და სრულ განხორციელებას უნდა დავუქვემდებაროთ მთელი ჩვენი საქმიანობა.

მეთერთმეტე ხუთწლედში ცეკავშირმა სოფლის მოსახლეობას 7,5 მილიარდი მანეთის საქონელი უნდა მიჰყიდოს. საქონელბრუნვის მოცულობა უნდა გაიზარდოს 38,2 პროცენტით. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ერთ სულ მოსახლეზე საქონელბრუნვის მოცულობის გადიდებას, საშუალო საკავშირო მაჩვენებლებთან შედარებით სხვაობა 175 მანეთი უნდა შემცირდეს 130 მანეთამდე.

ახალ ხუთწლედში ვაჭრობის კომპლექსური რაციონალიზაცია უნდა დაენერგოთ 25 რაიონში. დიდი ყურადღება დაეთმობა ადგილებზე კადრების შენარჩუნების საქმეს. ახალგაზრდა სპეციალისტებისათვის აშენდება საცხოვრებელი სახლები ცაგერის, მესტიის, ყაზბეგის, თიანეთის, ხულოს, წალკის რაიონებში, ქალაქებში—სოხუმსა და ცხინვალში. ვაჭრობასა და საზოგადოებრივ კვებაში დასაქმებულ ქალთა ხელფასი გაიზრდება 75 პროცენტამდე, ახალგაზრდებისა კი — 50 პროცენტამდე.

ჩვენთვის ნეგატიური მოვლენების წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერება აქტუალურ ამოცანად რჩება. მნიშვნელოვან ღონისძიებებს განვახორციელებთ გაფლანგვა-დატაცების, ყოველგვარი უყაირათობის ფაქტების აღსაკვეთად.

ყოველ ღონეს ვიხმართ, რათა სოფლად ვაჭრობა თანამედროვე მოთხოვნათა დონეზე ავიყვანოთ და ხელი შევუწყოთ ხალხის კეთილდღეობის შემდგომ გაუმჯობესებას.

თავიდან ნელი მუსხელიშვილმა სამგორის მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობის მუშათა მაღაზიაში დაიწყო მუშაობა. მალე იგი უფროს გამყიდველად გადაიყვანეს, ჩინებული მუშაობისათვის ამ ათიოდე წლის წინათ კი შრომის წითელი დროშის ორდენით დააჯილდოვეს. ნელი მუსხელიშვილმა მეათე ხუთწლედშიც გამოიჩინა თავი გეგმების გადაჭარბებით. მისი შრომა ამას წინათ ლენინის ორდენით აღინიშნა.

სურათზე: უფროსი გამყიდველი, ლენინის ორდენოსანი ნ. მუსხელიშვილი.

ვ. გენგიურის ფოტო.

ვ. ბრანდტის პრესკონფერენცია

კარბი შესაძლებლობებია გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკისა და სსრ კავშირის ორმხრივი ურთიერთობის შემდგომი განვითარებისათვის. დიდი იმედით ველით სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ლ. ი. ბრეჟნევის ვიზიტს ფედერაციულ რესპუბლიკაში. ეს განაცხადა 2 ივლისს საბჭოთა და უცხოელი ჟურნალისტებისთვის მოსკოვში გამართულ პრესკონფერენციაზე გერმანიის სოციალ-დემოკრატიული პარტიის თავმჯდომარემ ვ. ბრანდტმა.

მოსკოვის მოლაპარაკების დროს ყურადღების ცენტრში იყო, თქვა ვ. ბრანდტმა, გამალებული შეიარაღების შეკავებისა და მშვიდობის განმტკიცების პრობლემები. ახლა ყველაზე პასუხსაგები ამოცანა ის გახლავთ, რომ თავიდან ავაცილოთ ადამიანებს ბირთვული ომის საშინელებანი.

მოლაპარაკების შესახებ პრესაში გამოქვეყნებულ ცნობებში არის სიტყვა „ნდობა“. დიახ, მოლაპარაკება მიმდინარეობდა გულახდილობისა და ნდობის ვითარებაში. გარკვეული ნდობის გარეშე ვერ გადაწყვეტთ ძნელ, უაღრესად ძნელ საკითხებს. გულახდილობა აუცილებელია, რადგან იგი შეესაბამება გადასაწყვეტ პრობლემათა სირთულეს.

მინდა მადლობა მოვახსენო სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურ მდივანს, სხვა საბჭოთა ხელმძღვანელებს, რომლებსაც შევხვედი, და იმათ, ვინც უზრუნველყო ეს ვიზიტი.

ვიზიტს ინფორმაციული ხასიათი ჰქონდა. უახლოეს დღეებში გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში შევაჯამებთ ვიზიტით შედეგებს, ვიმსჯელებთ იმაზე, თუ რა ამოცანები გამომდინარეობს ამ ვიზიტიდან. ამ საკითხებს განვიხილავთ ჩვენს მთავრობასთან და მეგობრებთან ერთად, და არა მარტო გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში.

კრემლში გამართულ სადილზე ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვის შესახებ შთაბეჭდილების გაზიარებასა გერმანიის სოციალ-დემოკრატიული პარტიის თავმჯდომარემ განაცხადა, რომ იგი მთელ რიგ დიდმნიშვნელოვან მომენტებს შეიცავს. მათგან, აღნიშნა ვ. ბრანდტმა, ჩვენთვის უმთავრესია გენერალური მდივნის ნათქვამი, რომ შესაძლებელია მოლაპარაკება ევროპაში საშუალო სიშორის რაკეტების შესახებ, იმ წვლილის თაობაზე, რომელიც საბჭოთა კავშირს შეუძლია შეიტანოს და რას მოელის იგი სხვა ქვეყნებისაგან.

ვ. ბრანდტი შეეხო გერმანიის სოციალ-დემოკრატიული პარტიის როლს დაძაბულობის შენელებისა და განიარაღების ამოცანათა გადაწყვეტაში. ძალზე დიდი მნიშვნელობა აქვს იმას, თქვა მან, რომ ევროპამ გამოიჩინოს ინიციატივა განიარაღების დარგში, განახორციელოს ნდობის განმტკიცების ღონისძიებანი. მიგვაჩნია, რომ ცენტრალურ ევროპაში შეიარაღებული ძალებისა და შეიარაღების შემცირების შესახებ ვენის მოლაპარაკება უნდა გაგრძელდეს.

გერმანიის სოციალ-დემოკრატიული პარტიის თავმჯდომარე შეეხო სსრ კავშირის ინიციატივებს მშვიდობისა და საერთაშორისო უშიშროების განმტკიცების თაობაზე. ჩვენ, თქვა მან, დიდი უურადღებით ვაანალიზებთ ლ. ი. ბრეჟნევის სკკპ XXVI ყრილობის მუშაობას. აქ გამართულ საუბრებში სავსებით გავითვალისწინეთ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის მოხსენებაში ჩამოყალიბებული წინადადებანი ევროპის უშიშროების პრობლემებზე. ვფიქრობთ, რომ დიდი სახელმწიფოების მოლაპარაკების პროცესი უნდა დაიწყოს. გერმანიის სოციალ-დემოკრატიული პარტიის თავმჯდომარემ გამოთქვა იმედი, რომ ახლო მომავალში ერთმანეთს შეეხვდებიან საბჭოთა კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების წარმომადგენლები. რაც შეიძლება მეტმა პასუხისმგებელმა ადამიანმა მსოფლიოს ყველა ნაწილში, როგორც დასავლეთში, ისე აღმოსავლეთში, თქვა შემდეგ ვ. ბრანდტმა, ნეიტრალურ ქვეყნებში უნდა გიგოს. რომ პოლიტიკური და ეკონომიკური თანამშრომლობა უდღეური გამოდგება, თუ ვერ გამოინახა შესაბამისი გადაწყვეტილება გამალებული შეიარაღების ალაგმვის დარგში.

სრულიად არ მეპარება ეჭვი, თქვა ვ. ბრანდტმა, რომ სსრ კავშირის ხელმძღვანელებს, და უწინარეს ყოვლისა ლ. ი. ბრეჟნევს, ის სურთ, რასაც ამბობენ. ეს კი ყველგან არ იციან. თუმცა ეს არ ნიშნავს, რომ მთლიანად ვეთანხმები უკანასკნელ წლებში საბჭოთა საგარეო პოლიტიკის ყოველ ღონისძიებას. მაგრამ ჩემს თანამემამულეებს და ყველას, ვისაც სურს მისმინოს, ვეტყვი, რომ მათ სსრ კავშირში საქმე აქვთ ადამიანთან, მშვიდობის შენარჩუნებას რომ ესწრაფვიან და საჭირო ღონისძიებებს ახორციელებენ.

გერმანიის სოციალ-დემოკრატიული პარტიის თავმჯდომარემ კი ნიშნა, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს დაძაბულობის შენელებისათვის სსრ კავშირთან, პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკასთან, გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკასთან და ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტურ რესპუბლიკასთან გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ხელშეკრულებებს, აგრეთვე დასავლეთ ბერლინის შესახებ ოთხმხრივ შეთანხმებასა და ერთ დროს სსრ კავშირსა და ამერიკის შეერთებულ შტატებს შორის დადებულ შეთანხმებებს.

არა მგონია, თქვა ვ. ბრანდტმა, ყოველივე ამას დაეკარგოს თავისი მნიშვნელობა. ჩვენ შევიძინეთ გამოცდილება დაძაბულობის შენელების დარგში, პოლიტიკური და კულტურული გაცვლის განვითარებაში. მაგრამ ეს საკმარისი არ არის. ჩემთვის დაძაბულობის შენელება უწინარესად ნიშნავს უშიშროების ელემენტების განმტკიცებას სამხედრო დარგში და ომას, რომ არ დავუშვათ მოვლენათა უკონტროლო განვითარება მომავალში.

ექვსი წელია მოსკოვში არ ვყოფილვარ, თქვა დასასრულ ვ. ბრანდტმა, და ახლა ვხედავ, რამდენი რამ შეცვლილა ქალაქში, რამდენი რამ აშენებულა. ეს შთამბეჭდავია. ყოველივე საუკეთესოს ვუსურვებ მოსკოვს, მოსკოველებს, საბჭოთა კავშირის ყველა მოქალაქეს.

პრესკონფერენციაში მონაწილეობდა გერმანიის სოციალ-დემოკრატიული პარტიის თავმჯდომარის მოადგილე ჰ.-ი. ვიშნევსკი. (საკდესი).

ფაქტები • მოვლენები • კომენტარი

გამოიცა ცალკე ბროშურად

ბრაზილია. ბრაზილიის გამოცემლობა „ჟურამ“ ცალკე ბროშურად გამოსცა პორტუგალიურ ენაზე „ცენტრალური კომიტეტის საანგარიშო მოხსენება საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXVI ყრილობისადმი და პარტიის მორიგი ამოცანები საშინაო და საგარეო პოლიტიკის დარგში“, რომელიც ყრილობაზე გააკეთა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ლ. ი. ბრეჟნევმა.

ლ. ი. ბრეჟნევის მოხსენება მოწმობს ახალი საზოგადოების მშენებლობის გზით გულდაჯერებით მიმავალი საბჭოთა კომუნისტების დაუცხრომელ საქმიანობას, წერს წინასიტყვაობაში ბრაზილიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი ჟ. დიასი. ამ დოკუმენტში მოცემულია სსრ კავშირის სამეურნეო განვითარების მდიდარი გამოცდილება, რომლის მიზანია საბჭოთა ხალხის კიდევ უფრო უკეთესი ცხოვრების უზრუნველყოფა, აგრეთვე ღრმად არის გაანალიზებული თანამედროვე საერთაშორისო ვითარება.

ჟ. დიასი მაღალ შეფასებას აძლევს სსრ კავშირის სამშვიდობო ინიციატივებს საგარეო პოლიტიკის დარგში, რომლებიც ლ. ი. ბრეჟნევმა წამოაყენა საბჭოთა კომუნისტების უმაღლეს ფორუმზე. ამ ინიციატივებს, ხაზი გაუსვა მან, საარსებო მნიშვნელობა აქვს

• • თანამშრომლობის გაღრმავების გზით

სოფია. ბულგარეთის დედაქალაქში გაიხსნა ეკონომიკური ურთიერთდახმარების საბჭოს სესიის 35-ე სხდომა, რომლის მონაწილენი ნახავენ სოციალისტური ქვეყნების ნაყოფიერი თანამშრომლობის შემდგომი გაღრმავებისა და სრულყოფის პერსპექტივებს.

სესიის მუშაობაში მონაწილეობენ ეკონომიკური ურთიერთდახმარების საბჭოს წევრი ქვეყნების, აგრეთვე იუგოსლავიის დელეგაციები. სესიას ესწრებიან მთელი რიგი ქვეყნებიდან ჩამოსული მეთვალყურენი.

სხდომა გახსნა ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ გ. ფილიპოვმა. სესიის წინაშე, თქვა მან, დგას პასუხსაგები ამოცანა — ღრმად გაანალიზოს, განვლილი ათწლეულის შედეგები, პასუხი გასცეს თანამშრომლობის მთელ რიგ დიდმნიშვნელოვან პრობლემებზე, დასახოს 80-იანი წლების სტრატეგიული ამოცანები სოციალისტური ინტეგრაციის ყველა დარგში.

სესიაზე წარმოდგენილია მოხსენება ეკონომიკური ურთიერთდახმარების საბჭოს სესიის 34-ე და 35-ე სხდომებს შორის განვლილ პერიოდში ეკონომიკური ურთიერთდახმარების საბჭოს მიერ გაწეული საქმიანობის შესახებ.

სესიამ მოისმინა მოხსენება მოწინავე ტექნოლოგიების, ტექნიკისა და ახალი მასალების დაჩქარებული შექმნის და საწარმოო დანერგვის მიმართულებით მეცნიერულ-ტექნიკური თანამშრომლობის შემდგომი სრულყოფის შესახებ.

სესიაზე სიტყვა წარმოთქვა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ნ. ა. ტიხონოვმა.

საკლესისა და ახალი ამბების საკორესპონდენტები გვაცნობენ

ბულგარეთის დედაქალაქში

3 ივლისი

● ირანი

პასუხისმგებლობა ეკისრება ვაშინგტონს

თეირანი. ირანის საგარეო საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენელმა გაზეთ „ჯომჰურიე ესლამში“ გამოაქვეყნა განცხადება იმის გამო, რომ ვაშინგტონის ოფიციალური პირები უარყოფენ ამერიკის შეერთებული შტატების მონაწილეობას თეირანში მომხდარ ტერორისტულ აქტში. მან თქვა: „ამერიკა ცრუობს. ჩვენ მოგვეპოვება ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები ეხმარება კონტრრევოლუციურ ჯგუფებს. არის საფუძველი ვივარაუდოთ, რომ „პრეზიდენტთან ხალხის თანამშრომლობის საკოორდინაციო ბიუროს“ კავშირი აქვს აგრეთვე მფიასთან. საზღვარგარეთ მტრული ჯგუფების შექმნის გარდა, ამერიკის ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველო თვით ირანშიც ქმნის კონტრრევოლუციონერთა ერთიან ქსელს“.

აქ აღნიშნავენ ამერიკის შეერთებული შტატების ცდებს წამოაყენონ თეზისი იმის შესახებ, რომ ირანში ვითარების გართულებით შეუძლია ისარგებლოს საბჭოთა კავშირმა რეგიონში თავისი პოზიციების განმტკიცებისათვის.

ეს თეზისი, როგორც მიაჩნიათ, წამოაყენეს იმისათვის, რომ შენიღბონ ამერიკის შეერთებული შტატების მონაწილეობა მმართველი ისლამური რესპუბლიკური პარტიის ერთ-ერთი ლიდერის ბეჰეშთის ფიზიკურად მოსპობაში.

მისი ლიკვიდაცია შედეიოდა ვაშინგტონის გეგმებში, რამდენადაც ობიექტურად ხელს უწყობს ხომეინის რეჟიმის შესუსტებას. ბეჰეშთი იყო ანტიიმპერიალისტური, ანტიამერიკული კურსის ერთ-ერთი ყველაზე თანმიმდევარი მოძრე. იგი მოითხოვდა ქვეყნის განთავისუფლებას ამერიკის ბატონობისაგან. ამერიკის შეერთებული შტატების ადმინისტრაციას იმედი აქვს, რომ ბეჰეშთის მოსპობის შედეგად იგი შეძლებს ჩამოაშოროს ხელისუფლებას ისლამური რესპუბლიკური პარტია.

ამავე დროს ამ ცოტა ხნის წინათ არჩეულმა ისლამური რესპუბლიკური პარტიის ახალმა გენერალურმა მდივანმა მოჰამედ ჯავად ბაჰონარმა კვლავ ხაზგასმით აღნიშნა გამართულ პრესკონფერენციაზე, რომ ისლამური რესპუბლიკური პარტიის შტაბ-ბინაში აფეთქების მოწყობისათვის, რომლის შედეგად დაიღუპა ბეჰეშთი, პასუხისმგებლობა ეკისრებათ ამერიკის შეერთებული შტატების აგენტებს. მან აღნიშნა, რომ ირანის ხელმძღვანელობას მოეპოვება საბუთები, რომლებიც ადასტურებენ ამერიკელ ჯაშუშთა მონაწილეობას ამ დანაშაულში. ბაჰონარმა განაცხადა, რომ დაპატიმრებულია აფეთქების მოწყობაში ეჭვმიტანილი 50 პირი.

აქ დასძენენ აგრეთვე ახალი დანაშაულები. როგორც განაცხადა, კერძოდ, აიათოლა ხომეინის შვილმა, ირანის ისლამური რესპუბლიკის ხელმძღვანელის ახალ წარმომადგენლად თავდაცვის უმაღლეს საბჭოში დანიშნა თეირანის ოფიცერთა სასწავლებლის უფროსი პოლკოვნიკი სეიდ მუსა ნამჯუი. მისი წინამორბედი — მოსტაფა ჩამრანი მოკლეს ამ რამდენიმე დღის წინათ ირან-ერაყის საზღვარზე სპომარი მოქმედების დროს.

ირანის შინაგან საქმეთა სამინისტრომ გამოაცხადა, რომ პრეზიდენტის პოსტზე კანდიდატთა რეგისტრაცია დაიწყება 4 ივლისიდან და გაგრძელდება სამ დღეს.

● ● თანამშრომლობის გაღრმავების გზით

დანიის დედაქალაქში დაიწყო „1981 წლის მშვიდობის მარში“. მისი მონაწილენი — დანიის, ნორვეგიის, შვეიცარია და ფინეთის ქალთა ორგანიზაციების წარმომადგენლები ფეხით გაიარეს გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკას, ჰოლანდიას, ბელგიასა და საფრანგეთს და მარშს დაამთავრებენ 6 აგვისტოს პარიზში. მანიფესტაცია გაიმართა ბერლინელი იარაღის წინააღმდეგ. ჩრდილოეთ ევროპაში უბირთვო ზონის შექმნისათვის ბრძოლის ლოზუნგებით.

სურათზე: მარშის მონაწილენი კოპენჰაგენის ქუჩებში.

აპ-საკდესის ფოტო.

ანსამბლ „სიმდის“ წარმატება გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში

...დასავლეთ გერმანიის ქალაქ დორტმუნდის უდიდეს საკონცერტო დარბაზ „ვესტფალენჰალეში“ სინათლეები ქრება, და სცენაზე ნარნარით შემოდიან ესპრესიოსეთის ეროვნულ ტანსაცმელში გამოწყობილი ტანკენარი ქალიშვილები. დარბაზს ეფინება მთიელთა დიდებული საქორწილო ცეკვის „სიმდის“ ნაზი მელოდიები. გაოგნებული მაყურებელი თვალს ვერ აშორებს მისთვის უჩვეულო ცეკვას, რომელიც მთლიანად იპყრობს ყველას, ვინც ერთხელ მაინც ნახავს მას. ასე აღწერდა ადგილობრივი პრესა სამხრეთ ოსეთის სიმღერისა და ცეკვის სახელმწიფო ანსამბლის „სიმდის“ ერთ-ერთ გამოსვლას გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში.

ეს მხოლოდ ერთი ეპიზოდია სახელგანთქმული მხატვრული კოლექტივის მრავალრიცხოვანი გამოსვლებიდან გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში. ამას კი წინ უძღოდა არანაკლებ აღფრთოვანებული მიღება ახენში, პიუტლინგენში, ზოლინგენსა და კელნში.

ანსამბლის ყველა გამოსვლას განსაკუთრებით გულთბილად და აღფრთოვანებით იღებს მაყურებელი. მრავალ ნომერს ამეორებინებენ ორ-სამჯერ, როგორც, მაგალითად, ვლადიმერ ასოევის სოლო ცეკვას ხანჯლებით, ან საქართველოს სსრ დამსახურებული არტისტის ფელიქს ჯიოევის მიერ შესრულებულ ოსურ ახალგაზრდულ ცეკვას.

ისეც ხდებოდა, რომ ფესტივალის დროს დღეში ხუთ კონცერტს მართავდა „სიმდი“. ზოგიერთი გამოსვლა გვიან ღამემდე გრძელდებოდა. დაღლილობის მიუხედავად, ჩვენი მსახიობები ძალ-ღონეს არ იშურებდნენ, რისთვისაც არაერთხელ დაჯილდოვა მაყურებელმა ოვაციებით: „მე-გობ-რო-ბა“, „თბი-ლი-სი“ — ერთხმად გაიძახოდა აღფრთოვანებული საზოგადოება საბჭოთა ანსამბლის ყოველ კონცერტზე ფესტივალის ფარგლებში, რომელიც მიმდინარეობდა მშვიდობის, დაძაბულობის შენელების, განიარაღებისა და საერთაშორისო თანამშრომლობისათვის დასავლეთგერმანელი ახალგაზრდობის ბრძოლის გაძლიერების ლოზუნგით.

დიდი წარმატებით გამოვიდნენ აგრეთვე მომღერლები, საქართველოს სსრ დამსახურებული არტისტები ალბერტ ხეთაგაროვი, ხაზი სანაკოევი, ინალ ალბოროვი. „სიმდის“ გასტროლები გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში დაემთხვა საბჭოთა კავშირზე ფაშისტური გერმანიის ვერაგული თავდასხმის მე-40 წლისთავს. ჩვენი დელეგაციის წევრები ადგილობრივ ანტიფაშისტებთან, წინააღმდეგობის მოძრაობის ვეტერანებთან ერთად ეწვივნენ დაბა ბეშის ერთ-ერთ სასაფლაოს. იქ, ჰიტლერულ დილეგებში „ნაწამები საბჭოთა მეომრების საფლავები მათ ყვავილებით შეამკეს და წუთიერი დუმილით პატივი სცეს თანამემამულეთა ნათელ ხსოვნას.

„სიმდის“ მსახიობებთან და ჩვენი დელეგაციის წევრებთან საუბარში ყოველთვის ვრწუნდებოდი, რომ დასავლეთ გერმანიის სინამდვილის გაცნობამ ღრმა კვალი დატოვა მათ მეხსიერებაში. საგასტროლო მოგზაურობა მათთვის მარტო გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის შესახებ ახალი ცოდნის შეძენის თვალსაზრისით რიდი იყო საინტერესო.

ეს მოგზაურობა იმ როლის შეგნების გარკვეული ეტაპი იყო, რომელსაც ისინი ასრულებენ კულტურის დარგში საბჭოთა კავშირსა დასავლეთ გერმანიის ურთიერთობის განვითარების საქმეში, რასაც საფუძველი ჩაუყარა მოსკოვის 1970 წლის ხელშეკრულებამ.

ვ. კულეშოვი,
საკდესის კორესპონდენტი გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში.

დორტმუნდი-ბონი.

მოსვრნეგული, უსაფრთხო

საქართველოს შრომის დაცვის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერებმა შექმნეს სპეციალური კოსტიუმები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მუშათა შრომის უსაფრთხოებას.

საწარმოებს, სადაც საამქროები ძალზე მტვერიანდება, შესთავაზეს ორიგინალური ორფენა მოდელის სპეცტანსაცმელი, რომელშიც შედის გაუმჯობესებული ფილტრებში გატარებული სუფთა ჰაერი სუნთქვისა და ვენტილაციისათვის. გაზისა და ნავთობის მრეწველობის მუშებმა მიიღეს თვითრეგულირებადი კოსტიუმი-აპარატი, რომელიც მათ საშუალებას მისცემს იმუშაონ მაღალი ტემპერატურების პირობებში, დაგაზიანებულ და მტვრიან გარემოში. იგი თანაბარზომიერად აგრილებს ადამიანის სხეულს, იცავს მას შესაძლო ტრავმებისა და დამწვრობისაგან.

(საქინფორმი).

მაღაზია, ვაჭრობა, მომხმარებელი

რაო, ბრძოლა დამთავრდა?

ის, რაც რეიდმა გამოავლინა

მშვენიერი და სანაქებო მეტალურგთა ქალაქი რუსთავი. ქუთაი, რა თქმა უნდა, აქაური მშრომელები იმსახურებენ.

ჩვენი ცხოვრებისათვის ყოველი სასარგებლო სიახლე რუსთავში ნოყიერ ნიადაგს პოულობს როგორც დასანერგად, ისე განსავითარებლად. ამისი თქმა ქალაქის ცხოვრების ყველა სფეროზე შეიძლება. მუშაობის პროგრესული მეთოდები ინერგება ვაჭრობაშიც. ამყმად მთლიანი საქონელბრუნვის 67,4 პროცენტი მოდის თვითმომსახურების მაღაზიების მუშაობაზე. გავიხსენოთ, რომ რესპუბლიკაში თვითმომსახურების მაღაზიებზე ჯერ-ჯერობით მოდის საქონელბრუნვის მხოლოდ 46,9 პროცენტი, ხოლო საკავშირო მასშტაბით ეს ციფრი არ აღემატება 54,8 პროცენტს.

ვაჭრობს მოსახლეობის სავაჭრო მომსახურების ისეთი სიახლე, როგორიც არის საქონელმოძრაობის პროგრესული ტექნოლოგია.

პირდაპირ საწარმოდან მაღაზიების სავაჭრო დარბაზებში კონტეინერებით შემოიტანენ დაფასოებულ პროდუქტს. ამასთანავე განსაზღვრული იქნება ხარისხი, წონა და ფასი. ყველაფერი მოხდება ერში იყო განსხვავება. მერე, ეს რომ არ გამოუგიდათ, სექციის გამგემ ლ. სივსივაძემ გვითხრა: დარბაზში ადგილი არ არის, თითო-თითოდ გაგვაქვს და ისე ვყიდით ლაბადებსო. მერე გამოიკვეა, რომ გამყიდველს, კომკავშირელ მზია ღიბრაძეს ეს ლაბადა თვალითაც არ ენახა და არც ფასი იცოდა. მერე მზიას ჩხუბი დაუწყეს, და დაბნეულმა გოგონამ ვერაფრით ვერ გაიგო თავისი „დანაშაული“. ისეთი სიტუაცია შეიქმნა, რომ რეიდის მონაწილეები იძულებული გახდნენ უდანაშაულო ახალგაზრდა მუშაკი ჯერ იქ გაეშნევებინათ, ახლა კი საჯაროდ ვუთვლით მადლობის გამგეს კ. კუჭუხიძეს არ შეცდეს, ალალმართლობისათვის არ აითვალისწუნოს. რაც შეეხება სივსივაძეს, მას ვაჭრობაში წინათაც უმუშავია, ბოლო წელიწად-ნახევარი უსაქმოდ ყოფილა, ერთი კვირის წინათ მოვიდა რუსთავში და დაიწყო მუშაობა, მაგრამ ცუდად დაიწყო.

ვაჭრობის სამმართველოს მიღეა გაერთიანების 228-ე სასადილოს შემოწმებისას (სასადილოს გამგე — ს. ხუბულოვა) მებუფეტე რ. ჩიქოვანმა მომხმარებელს მიუყიდა სამი ბოთლი ლუდი ბოთლიანად — თითო 47 კაპიკად ღირებული, და ორი კოლოფი სიგარეტი „ლუქსი“ თითო 30 კაპიკად ღირებული. ყოველივე ამაში ჩიქოვანმა მომხმარებელს გადაახდევინა 2 მანეთი და 45 კაპიკი. მაშასადამე, სრულიად მარტივი „ოპერაციით“ მებუფეტემ 44 კაპიკი მიითვისა. ისიც ვთქვათ, რომ რ. ჩიქოვანს სიგარეტი „ლუქსი“ გასაყიდად არ ჰქონდა გამოტანილი, შემოწმებისას კი სათავსოში 610 კოლოფი აღმოჩნდა.

რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის კვების კომბინატის თონე ქარხნის ტერიტორიაზეა. მისი თანამშრომლების დანაშაულება ის არის, რომ რიგიანად მოეპყრნენ მეტალურგებს. მართლაც და, რა კარგია, თუ მეტალურგი ცვლის დაამთავრებს, ქარხნიდან გამოსვლისას ცხელ-ცხელ თონის პურს იყიდის და შინ წაიღებს. მაგრამ მიაქვს კი? თონის უკანა კარიდან ცხელ-ცხელი შოთები მიაქვს ყველს, ხოლო წინ, სავაჭროსთან მეტალურგები და მათი ოჯახის წევრები რიგს ელოდებიან...

როდესაც რეიდის მონაწილეები მიეგებიან, სწორედ უკანა მხრიდან გამოჭენდნენ მოქალაქეებს შოთები. ე. და დ. ფუზაევებმა 5 შოთი იყიდეს და გადაიხადეს 1 მანეთი და 75 კაპიკი. მაშასადამე საცხობის თანამშრომელმა ე. ჩუბინიძემ მათ თითოეულ პურში 23 კაპიკის ნაცვლად 35 კაპიკი გადაახდევინა და ამგვარად 60 კაპიკი მიითვისა.

ე. ჩუბინიძემ გვითხრა, მე აქ დამხმარე მუშა ვარ, ვინ რას მეკითხებაო. ამ ამბავში ერთი სიმართლეა. თონეში, ეტყობა, ყველა ისე ყიდის პურს, როგორც უნდა... მერე ფული ჯერ საერთო ყუთაბაში გროვდება (აკი ალმოჩნდა კიდეც ცომში ჩადგმული მონიკელებული ჯამი ქალალდისა და ხურდა ფულით, სულ 25 მანეთი), მერე კი, ალბათ, ნაწილდება „დამსახურების“ მიხედვით. როდესაც პურის კანონიერი გამყიდველი მოვიკითხეთ, რომელიც წინ, ფარდულში უნდა ვაჭრობდეს, იქ არ აღმოჩნდა, შვებულებაშიაო, გვითხრეს. მაშ, პურს „კანონიერად“ ვინ ყიდის? — ვიკითხეთ და ახლა მეორე დამხმარე მუშას ნ. კურტანიძეს დაადეს ხელი. მაგრამ კვების კომბინატის კადრების განყოფილებაში შესაბამისი ბრძანება დამხმარე მუშის მატერიალურ პასუხისმგებლად თუნდაც დროებით გადაყვანის შესახებ რომ არ არსებობს?

რა თქმა უნდა, იოლია ყველაფრის დამხმარე მუშისათვის გადაბრალება. ის ხომ მატერიალურად პასუხისმგებელი არ არის და ვერ მოედავება. მაშინ ვეკითხებით მეტალურგიული ქარხნის

ᲛᲘᲡᲐᲮᲚᲔ ᲛᲘᲡᲐᲚᲔᲑ ᲒᲐᲛᲝᲪᲓᲔᲑᲖᲔ

ᲡᲐᲬᲐᲠᲛᲝᲡ ᲡᲐᲒᲖᲣᲠᲘᲗ — ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲨᲘ

ᲬᲚᲔᲕᲐᲜᲓᲔᲚᲘ წლიდან ჩვენი რესპუბლიკის ზოგ უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღებ გამოცდებზე ერთი მეტად მნიშვნელოვანი სიახლე დამკვიდრდება. „კომუნისტის“ კორესპონდენტი თ. მეტრეველი შეხვდა საქართველოს სსრ უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების მინისტრს, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტს პროფესორ დავით ჩხეიძეს და სთხოვა გაზეთის მკითხველთათვის უპირველეს ყოვლისა, ამ სიახლის არსი ეუწყებინა.

— საქართველოს სსრ უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროს კოლეგიის აპრილში მიღებულ გადაწყვეტილებას, — თქვა მინისტრმა, — ოფიციალურ ენაზე ასე ეწოდება: „საქართველოს საწარმოებთან უმაღლესი სასწავლებლების ურთიერთ განმტკიცებისა და მათთვის წარმოებას მიუწყვეტლივ სპეციალისტების მომზადების საქმის გაუმჯობესების შესახებ“.

გადაფურცლებლად შეიძლება ითქვას, რომ ამგვარი გადაწყვეტილების მიღების აუცილებლობა თვით ცხოვრებამ გვიკარნახა.

ჩვენი რესპუბლიკის სპეციფიკის, ჩვენი სახალხო მეურნეობის მნიშვნელოვანი სოციალურ-ეკონომიკური ამოცანების, კერძოდ, საწარმოებლის შემდგომი ზომავლობისა და განვითარების ინტერესებიდან გამომდინარე, სამინისტროს კოლეგიამ მიიღო გადაწყვეტილება, რომლის თანახმადაც ახალი, 1981-82 სასწავლო წლიდან საქართველოს პოლიტექნიკური, ქუთაისის პოლიტექნიკური ინსტიტუტებისა და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტების ყველა სპეციალობაზე წარმოებას მიუწყვეტლივ სწავლების ფორმაზე (საღამო, დაუსწრებელი), უკონკურსოდ მიიღებენ იმათ, ვინც რესპუბლიკის წამყვან სარეწველო საწარმოებში იმუშავებს. კონკრეტულად განისაზღვრა ეს საწარმოებიც:

— რუსთავის მეტალურგიული და ქიმიური ქარხნები, თბილისის ს. კიროვის სახელობის ჩარხმშენებელი საწარმოო გაერთიანება, ქუთაისის ს. ორჯონიკიძის სახელობის საავტომობილო ქარხანა, გორის ბამბეულის კომბინატი, „საქქვანახშირის“ობიექტები.

— გთხოვთ მოკლედ გაგვიზიაროთ თქვენი აზრი იმაზეც, თუ რატომ შეარჩიეთ მაინცდამაინც ეს საწარმოები და როგორ განხორციელდება ხამინისტროს კოლეგიის გადაწყვეტილება?

— უნდა მოგახსენოთ, რომ საქართველოს დღევანდელ სარეწველო პროფილს მნიშვნელოვნად განსაზღვრავს სწორედ დასახელებული საწარმოები, განსაკუთრებით დიდია მათი ხვედრითი წილი რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში. რუსთავის მეტალურგიულ და ქიმიურ ქარხნებში, ს. კიროვის სახელობის ჩარხმშენებელ საწარმოო გაერთიანებაში, ს. ორჯონიკიძის სახელობის საავტომობილო ქარხანაში, გორის ბამბეულის კომბინატსა და „საქქვანახშირის“ საწარმოებში მძლავრი მუშათა კოლექტივებია თავიანთი ძველი და სახელოვანი ტრადიციებით. რაღა თქმა უნდა, ასეთ კოლექტივებში მუშაობა ცხოვრების დიდ სკოლად იქცევა ახალგაზრდებისათვის. აქ ისინი ნამდვილ წრთობას გაივლიან, გამოიბრძმედება მათი ზნე და ხასიათი, რაც დიდად შეუწყობს ხელს, რომ შემდგომში, როცა უმაღლეს სასწავლებელს დაამთავრებენ, ისინი იყვნენ არა მარტო მაღალკვალიფიციური სპეციალისტები, არამედ წარმოების მისაბაძი ორგანიზატორები და სანიმუშო მოქალაქენიც.

უნდა აღინიშნოს, რომ ამ კოლექტივების ათასობით მუშა დღესაც წარმატებით ეუფლება სხვადასხვა სპეციალობას უმაღლესი სასწავლებლების საღამოსა და დაუსწრებელ განყოფილებებზე. მართლაც რომ, შესანიშნავად ათავსებენ ისინი ერთმანეთთან შრომასა და სწავლას. ჩვენც ყოველნაირად ვცდილობთ მაქსიმალურად შევუწყოთ ხელი. სწორედ ამ მიზნით, დაუსწრებელი და საღამოს სწავლების ფაკულტეტები უშუალოდ საწარმოებშია შექმნილი და მუშებს სასწავლებლებში მისვლა-მოსვლის სიძნელე აღარ აფიქრებთ.

უმაღლეს სასწავლებლებში დაუსწრებელ და საღამოს განყოფილებებზე უკონკურსოდ ჩასარიცხად არსებული წესის მიხედვით საჭიროა პროფილით სულ მცირე ექვსი თვის მუშაობის სტაჟი. ამ ახალი წესით კი მეორე შეღავათიც არის ნაგულისხმევი: თუ ახალგაზრდა მისაღებ გამოცდებამდე დაიწყებს მუშაობას ზემოაღნიშნულ საწარმოებში და უმაღლეს სასწავლებლების რექტორის სახელზე წარმოადგენს საწარმოს ადმინისტრაციის, პარტიული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მიმართვას, იგი უმაღლესში უკონკურსოდ ჩაირიცხება იმის მიუხედავად, თუ რამდენი ხნის მუშაობის სტაჟი ექნება.

ერთი სიტყვით, ახალი წესი დამსახურებულად უხსნის ფართო გზას იმათ, ვინც თავიანთი ოცნების ასახდენად, მართლაც, ვაჟკაცურ და მისაბაძ გადაწყვეტილებას იღებს: სამრეწველო საწარმოდან — უმაღლესი სკოლის აუდიტორიისაკენ. ასეთი ნაბიჯი საზოგადოებრივი და პირადი ინტერესების შეხამების მშვენიერი მაგალითია.

დავუოლოცოთ არჩევანი ყველას, ვინც ისურვებს, რომ უმაღლესში დიდი საწარმოს, მუშათა სახელოვანი კოლექტივის საგზურით მივიდეს!

ᲨᲠᲝᲛᲘᲗᲘ ᲖᲐᲤᲮᲣᲚᲘᲡ ᲛᲐᲠᲨᲠᲣᲢᲔᲑᲘᲗ

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲓᲦᲔᲔᲑᲘ

„ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲐᲜᲐᲓ ჩავიდით. რაზმი მუშაობას შეუდგა“, — თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტური სამშენებლო რაზმის „საქართველო-81“-ის მეთაურის ვლადიმერ მუგასაშვილის ასეთი შინაარსის ტელეფონოგრამა მოვიდა საქართველოს ალკა ცენტრალურ კომიტეტთან არსებულ სტუდენტურ სამშენებლო რაზმების შტაბში. უნივერსიტეტის წლევანდელი პირველი დესანტი ჯერ კიდევ გზაში იყო, როცა მის კვალდაკვალ შრომითი ზაფხულის სხვადასხვა მარშრუტებით — ქვეყნისა და რესპუბლიკის დაკვეთლური ობიექტებში — გაემგზავრნენ რესპუბლიკის უმაღლესი და საშუალო სპეციალური სასწავლებლების სტუდენტთა სხვა რაზმები. ზოგი-ერთი მათგანი უკვე ჩავიდა თავისი დისლოკაციის ადგილზე და შეუდგა მუშაობას, სხვები ჯერ კიდევ გზაში არიან.

მესამე შრომითი სემესტრის სტარტზე არიან აგრეთვე ჩვენი სტუდენტების ინტერნაციონალური რაზმები. პირველ ივლისს ბულგარეთის ქალაქ ბლაგოევგრადში — ბათუმთან დამაბილებულ ქალაქში — გაემგზავრა თბილისის ა. პუშკინის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის სტუდენტთა რაზმი.

— ჩვენს რაზმში ოთხივე ეროვნების წარმომადგენლები არიან — ქართველები, რუსები, სომხები, აზერბაიჯანელები, რომელთა ენებზეც წარმოებს სწავლება უმაღლეს სასწავლებლებში, — უთხრა საქინფორმის კორესპონდენტს რაზმის კომისარმა, ინსტიტუტის ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტის მე-4 კურსის სტუდენტმა ზამირა ღადუამ. — გასულ თვეს წელთან შედარებით, როცა ჩვენი ყმაწვილები მუშაობდნენ არქეოლოგიურ გათხრებზე ბულგარეთის ქალაქ მელნიკში, ახლა ვიშრომებთ ბლაგოევგრადის ახალ მშენებლობებზე. რაზმში შერჩეული არიან ისეთი სტუდენტები, რომლებიც კარგად სწავლობენ. ჩვენს შორის არიან მომღერლები, მოცეკვავეები, მხატვრიც კი. ასე რომ, არ მოვიწყენთ...

მომავალი პედაგოგების კვალდაკვალ გასამგზავრებლად ემზადებიან საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის სტუდენტები, ისინი ტრადიციისამებრ იშრომებენ უნგრეთის ქალაქ კესტჰეიში. ქალაქ ბრნოში გაემგზავრება საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სტუდენტთა სამშენებლო რაზმი. ბერლინისა და იენის ახალმშენებლობებზე თავიანთ გერმანელ მეგობრებთან ერთად იმუშავებენ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამშენებლო რაზმები.

რესპუბლიკაში ყველაფერი მზადაა იმისათვის, რომ მიიღონ ბულგარეთის, უნგრეთის, ჩეხოსლოვაკიისა და გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის სტუდენტური რაზმები. უკვე რამდენიმე დღის შემდეგ გაგრის ციტრუსების საბჭოთა მეურნეობის ტერიტორიაზე გაჩნდებიან ინტერნაციონალური ბანაკი, რომელშიც წლევანდელ ზაფხულს ჩვენი სტუდენტები იმუშავებენ და დაისვენებენ თავიანთ უცხოელ თანატოლებთან ერთად.

(საქინფორმი).

ᲒᲔᲝᲠᲒᲘᲔᲕᲡᲙᲘᲡ ᲢᲠᲐᲥᲢᲐᲢᲘᲡ 200 ᲬᲚᲘᲡ ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ

ᲬᲘᲜᲐᲞᲐᲠᲗᲐ ᲜᲐᲗᲔᲚ ᲜᲐᲙᲕᲐᲚᲔᲕᲖᲔ

29 — 30 ᲘᲕᲜᲘᲡᲘ

29 ᲘᲕᲜᲘᲡᲘᲡ ქსნის ხეობაში შევედით და სოფელ კორინთაში, მდინარის პირას, ჭალაში ბანაკი გავშალეთ, თუ აქამდე ზომიერი ამინდი მგზავრობისათვის ხელსაყრელ პირობებს გვიქმნიდა, კორინთაში ყოფნისას ისეთი თავსხმა წამოვიდა, რომ ღამის მორიგეებს ჯუმბერ ჯიშკარიანსა და რევაზ მახათაძეს ახალთახალმა ნაბდებმაც კი ვერ უშველა. მაგრამ დილით პიტნის ნაყენმა მხნეობა დაუბრუნა მათ. გუშინაც გადაუღებლად წვიმდა, მაგრამ ამჯერად ბედმა გაგვიღიმა და სოფელ ბალაანში კარვების ნაცვლად აქაურ სკოლა-ინტერნატის შენობაში დავანაკედით.

დღის რეჟიმის თანახმად, ჟურნალისტები უმეტესად ღამით ვმუშაობთ, ხოლო მხატვარი და კინოოპერატორი — დღის პირველ ნახევარში, მეცნიერები სურვილისამებრ. საბედნიეროდ, ჯერჯერობით „უსაქმოდ“ მხოლოდ ექიმია დარჩენილი...

დღეს დილაუთენია ლიმისისაკენ დავიძარით და განზრახული გვაქვს მისი გადალახვით შუადღისათვის ყაზბეგის რაიონში, სოფელ სეთუ-რებში ჩავიდეთ. აქვე დაგვხვდებიან ბარგით დატვირთული ჩვენი ავტომანქანებიც, რომლებიც ბალაანიდან გრძელი გზის შემოვლით გამოვლენ არაგვის ხეობაში.

1—2 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ

ქსნის ხეობის სილამაზემ მხედრებს გზა გაგვიიოლა, ასფალტის შემდეგ ცხენებიც უფრო მხნედ შეუყვნენ ფერდობს. გავიარეთ ცხმორის, იგივე ქორჩოხის ციხე, ნასოფლარი ლომისა.

წყალგამყოფ ქედზე გადავედით და მლეთისაკენ დავეშვით. ეს გზაც მალე ჩავლიეთ და შემდეგ სამხედრო გზას შევუყვეთ. დაღლას სულაც არ ვგრძნობდით და გადავწყვიტეთ სეთურების ნაცვლად გუდაურში დაგვეცა ბანაკი, რითაც მეორე დღის სავალს მცირეს მაინც ჩამოვაკლებდით.

წვიმა კიდევ დაგვემგზავრა და კვლავ დაგვისველა გამშრალი ნაბდები. მერე ნიავმა დაუბერა, მთიდან ნისლები გალმა გადარეკა და ახლად მოსული ქათქათა თოვლი შეატოვა მთებს.

დილით ცა მოიწმინდა. ვიმედოვნებთ, რომ მზიან ამინდში ვეწვევით ყაზბეგსა და მყინვარს — ხევის დედოფალს.

„ᲗᲥᲕᲘ, ᲐᲠᲯᲐᲙᲐᲚᲔᲑᲘ ᲮᲕᲘᲐᲠᲐ, ᲥᲡᲐᲜᲖᲔ ᲕᲘᲜ ᲩᲐᲛᲝᲘᲐᲠᲐ? — ᲠᲐ ᲕᲘ, ᲦᲠᲣᲑᲚᲔᲑᲖᲔ ᲕᲬᲘᲥᲠᲝᲑᲓᲘ ᲓᲐ ᲐᲠᲐ ᲒᲐᲛᲘᲒᲘᲗᲘᲐ ᲠᲐ...“
ᲐᲜᲐ ᲙᲐᲚᲐᲜᲓᲐᲫᲔ.

ᲣᲜᲐᲒᲘᲠᲩᲝ ᲓᲐᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲠᲔᲞᲝᲠᲢᲐᲟᲔᲑᲘ

ᲛᲦᲕᲠᲘᲔᲓ ᲛᲝᲑᲝᲠᲒᲐᲕᲡ ᲥᲡᲐᲜᲘ

ᲔᲡ წყალანკარა მდინარე აქ ლანქერად მოსმაღარა. ქსანი ყელის ტბიდან იღებს სათავეს. იგი მთიანი ზოლის ფარგლებშია ჩაჭრილი და კორინთის ზემოთ ორპირ ეროზიულ ხეობას წარმოადგენს. ასეთივე ხეობები გამოუმუშავებიათ ქსნის შენაკადებს ჭურთას, ცხრაზმას, ალევურას...

...„„ᲮᲝᲚᲝ ᲫᲕᲠᲘᲡᲐᲜ ქსნისა ოძის ზეით, ბაზალეთისა და ალევის მთის დასავლით, დის და გამოსდის ქნოღოს ყმურის საშუალს კავკასს, ქარჩოხამდინ და დის აღმოსავლეთად, ქარჩოხს ქვეით სამხრეთითო, გაივლის მუხრანს და მიერთვის მტკვარს“...— ბრძანებს ვახუშტი ბატონიშვილი.

წუხანდელ ნაბანაკარს ერთი საათის სავალზე რომ გამოვცდით, გზამ მარჯვნივ გაუხვია. ერთბამად საოცარი სანახაობა გადაგვშალა: ხეობის მარჯვენა მხარეს ... „საძეგურის ჩრდილოთ არს მონასტერი ლარგვისი, წმინდის თევდორესი, უგუნებათო, შემკული ყოვლითა“... (ვახუშტი).

გზაფხულზე, როცა ყელის ტბაში ყინული დნობას იწყებს— ქსანზე წყალმოვარდნები ხშირია. ზოგჯერ ტბიდან გამომავალი ქსანი ყინულის ჭერებებით შეგუბდება. როცა წყალი საგუბარს გაგლეჯს, წყალმოვარდნა იწყება. სწორედ ასეთ წყალმოვარდნას შევესწარით გუშინ. როგორც ბალაანის რვაწლიანი სკოლის დირექტორმა ხვთისო ელოშვილმა გვითხრა, წელს გზაფხული აქ ცივი იყო, ამიტომ ყელის ტბაში ყინულმა გვიან იწყოო დნობა.

მღვრიედ მობორგავს ქსანი და გამეტებით ეჩლება ტინს.

Ჯ. ᲯᲘᲨᲙᲐᲠᲘᲐᲜᲘ,
ᲔᲥᲡ�პᲔᲓᲘᲪᲘᲘᲡ ᲬᲔᲕᲠᲘ, ᲒᲔᲝᲒᲠᲐᲤᲘ.

ᲛᲬᲧᲔᲛᲡᲔᲑᲘ ᲛᲗᲐᲨᲘ

ᲙᲝᲠᲘᲜᲗᲐ. აქაურები, რა თქმა უნდა, ძირითადად მეცხვარეობა-მესაქონლეობას მისდევენ. მართალია, გზის ნაპირებზე თავს იწონებენ დახუნძლული ბლები და ვაშლები, მსხლები და კაკლები, უკვე აყვავებულა ლობიო და კარტოფილი, ტანი აუყრია სიმინდს, მაგრამ ეს მხოლოდ გზის ნაპირებზე, სადაც ვაკეა და მიწა ნოყიერი. ბალახოვან მთაზე კი სამწყემსი შეფენილა. დინჯად მიუყვება ფერდობს ცხვრის ფარა, შორიდან ისმის ნაგაზების ღაღადი.

კორინთელი მწყემსები, რომლებიც ლენინგორის საბჭოთა მეურნეობის ორ ბრიგადად არიან გაერთიანებულნი, 10.000 სულ ცხვარს და 1000 სულ საქონელს უვლიან. აქაურ სარქლებს ლ. საბიაშვილს, შ. ბასილაშვილს, მ. გაზოევს და ა. ფსუტურს მთელ რაიონში საქმის ერთგულ კაცებად იცნობენ.

ანზორ ფსუტური თხუთმეტ წელზე მეტია, რაც ცხვარშია. მასთან ერთად შრომობენ ლ. ქამურელი და გ. ქამურელი. (ეს უკანასკნელი სულ ახლახან დაბრუნდა სავალდებულო სამხედრო სამსახურიდან, დაოჯახდა და ცხვარს მიაშურა). ფარის ერთი მეათედი ამ სამ კაცს აბარია. საგულდაგულოდ უვლიან. შარშან ამ მწყემსებმა ას სულ ნერგზე 97 ბატკანი მიიღეს. გადაჭარბებით შეასრულეს აგრეთვე სახელმწიფოსათვის ხორცის, ყველისა და მატყლის მიყიდვის გეგმაც.

ამჟამად ანზორი თავის მეგობრებთან ერთად ხრომისწყაროს მთაზე მწყემსავს ცხვარს. უკვე წველის დროა, და მათ გადაწყვეტილი აქვთ სახელმწიფოს 2800 კილოგრამი ყველი მიჰყიდონ.

აგვისტოს ბოლოს პარსვა დაიწყება, ხოლო სექტემბრის დამდეგს ცხვარი ყიზლარისაკენ აიღებს გეზს.

ხელი მოგემართოთ!

ᲢᲐᲫᲐᲠᲘ ᲓᲐ ᲢᲐᲫᲐᲠᲘ-ᲙᲐᲪᲘ

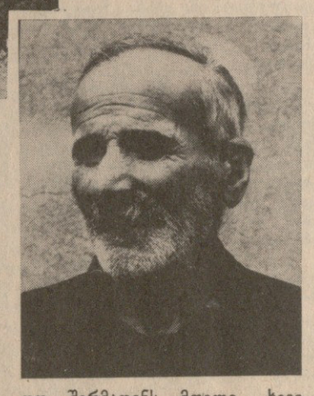

ᲚᲐᲠᲒᲕᲘᲡᲘᲜ. ეს ქვემო და ზემო ბაგინიო, ხეტიანი და თოგოიანიო, ეს კორა და გურწინანიო— რამდენი ნასოფლარი, რამდენი კოშკის და გოდოლის ნანგრევნაშთია ქსნის ხეობაში, მარტო წირქოლის ციხე რად ღირს, ნარსულის მეტყველ მოწმედ რომ გადმომდგარა ერთ დიდ გორაზე.

და მაინც, როგორც ბეჭედში ჩასმული ბადახში, ყველაზე მეტად ლარგვისში, ხერთვისთან მდგარი წმინდა თევდორეს ტაძარი იზიდავს თვალს... იმის გამო, რომ აქ ერთ დროს ბერთა საყუდარი იყო, სოფლის თურმე მონასტერი ერქვა. გადმოცემის თანახმად, სწორედ ამ სოფელში შეუკრებია გიორგი საკაძეს ქართველთა მხედრობა — ჭურთისხეველები და ცხრაძმისხეველები არშის ციხიდან დაბრუნებულ ყიზილბაშებთან საბრძოლველად. ლარგვისელები იმასაც ამბობენ, დიდმა მოურავმა ქაჯრჩოხთან გამართული ომის წინა ღამე ამ ეკლესიის ტერიტორიაზე გაათენაო. ქარჩოხის ბრძოლის შემდეგ მომხვდურთა სისხლი წითლად დიოდაო ქსანი.

...ახლა კი ამ დიდებული ტაძრის ფონზე, ქსანს გამოღმა იმავ ტაძარივით ღვთისნიერი სახის მოხუცი იდგა, სადღაც შორს, სივრცეში იმზირებოდა. საინტერესო კაცი აღმოჩნდა. როგორც შემდეგ გავარკვიეთ, ვარდო შერმადინმა მთელი ხევი იცნობს და აფასებს. თურმე თერთმეტი წლისა იყო ვარდო, პირველად რომ წავიდა ცხვარში და მას შემდეგ, რატომ ორმოცდაათჯერ მაინც არ გამოუზამთრებია პირუტყვი ყიზლარში, ახლა კი მუხლში ძალა დაეკლდა და ბუმბერაზ მთებს დარდიანად გასცქერის.

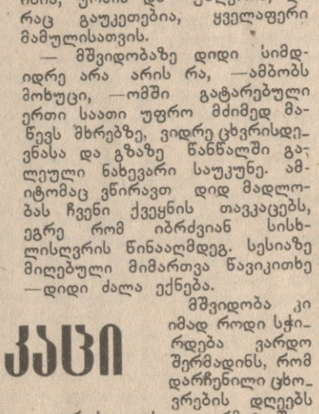

ᲛᲦᲕᲠᲘᲔᲓ ᲛᲝᲑᲝᲠᲒᲐᲕᲡ ᲥᲡᲐᲜᲘ

ᲩᲕᲔᲜ თვალწინ აღიმართა მთისძირს მიკრული, გალავანშემორტყმული ქათქათა ტაძარი.

ᲛᲦᲕᲠᲘᲔᲓ ᲛᲝᲑᲝᲠᲒᲐᲕᲡ ᲥᲡᲐᲜᲘ.

ᲩᲕᲔᲜ ᲗᲕᲐᲚᲬᲘᲜᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲛᲐᲠᲗᲐ ᲛᲗᲘᲡᲫᲘᲠᲘᲡ ᲛᲘᲙᲠᲣᲚᲘ, ᲒᲐᲚᲐᲕᲐᲜᲨᲔᲛᲝᲠᲢᲣᲚᲘ ᲧᲝᲛᲘᲡᲬᲧᲐᲠᲝᲡ ᲬᲧᲚᲘᲡ ᲤᲐᲠᲒᲚᲔᲑᲨᲘ ᲩᲐᲩᲠᲘᲚᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡᲙᲔᲜ ᲒᲐᲛᲝᲡᲐᲚᲐᲠᲘ ᲩᲐᲜᲓᲐ. ᲡᲐᲓᲦᲐᲪᲘᲡ ᲛᲘᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔ ᲐᲠᲐᲤᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲥᲐᲠᲩᲮᲝᲩᲝᲗᲐᲜ ᲒᲐᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲝᲛᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐ ᲦᲐᲛᲔ ᲐᲛ ᲔᲯᲔᲚᲘᲘᲡ ᲢᲠᲘᲣᲤᲤᲐᲠᲘᲐᲖᲔ ᲒᲐᲐᲗᲔᲜᲐᲝ. ᲥᲐᲠᲩᲮᲝᲩᲝᲗᲘᲡ ᲑᲠᲫᲝᲚᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ ᲛᲝᲛᲮᲓᲕᲣᲠᲗᲐ ᲡᲘᲡᲮᲚᲘ ᲬᲘᲗᲚᲐᲓ ᲓᲘᲝᲓᲐᲝ ᲥᲡᲐᲜᲘ.

...ᲐᲮᲚᲐ ᲙᲘ ᲐᲛ ᲓᲘᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲢᲐᲫᲠᲘᲡ ᲤᲝᲜᲖᲔ, ᲥᲡᲐᲜᲡ ᲒᲐᲛᲝᲦᲛᲐ ᲛᲝᲣᲠᲐᲕᲘᲗᲝᲛ ᲦᲕᲗᲘᲡᲜᲘᲠᲘ ᲡᲐᲮᲘᲡ ᲛᲝᲮᲣᲪᲘ ᲘᲓᲒᲐ, ᲡᲐᲓᲦᲐᲪ ᲨᲝᲠᲡ, ᲡᲘᲕᲠᲪᲔᲨᲘ ᲘᲛᲖᲘᲠᲔᲑᲝᲓᲐ. ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ ᲒᲐᲕᲐᲠᲙᲕᲘᲔᲗ, ᲕᲐᲠᲓᲝ ᲨᲐᲰᲛᲐ ᲙᲐᲠᲒᲐᲓ ᲣᲬᲧᲘᲡ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲨᲕᲘᲓᲝᲑᲘᲡ ᲤᲐᲡᲘ. ᲣᲛᲬᲧᲔᲛᲚᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲣᲗᲘᲐ, ᲣᲛᲝᲛᲐ ᲓᲐ ᲣᲛᲔᲠᲘᲐ, ᲓᲐ ᲠᲐᲪ ᲒᲐᲣᲙᲔᲗᲔᲑᲘᲐ, ᲧᲕᲔᲚᲐᲤᲔᲠᲘ ᲛᲐᲛᲐᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ.

— ᲛᲨᲕᲘᲓᲝᲑᲐᲖᲔ ᲓᲘᲓᲘ ᲡᲘᲛᲓᲘᲠᲔ ᲐᲠᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲠᲐ, —ᲐᲛᲑᲝᲑᲡ ᲛᲝᲮᲣᲪᲘ, —ᲝᲛᲨᲘ ᲓᲐᲒᲐᲑᲘᲗᲣᲚᲘ ᲔᲠᲗᲘ ᲡᲐᲐᲗᲘ ᲣᲤᲠᲝ ᲛᲫᲘᲛᲔᲓ ᲛᲐᲬᲧᲕᲡ ᲧᲕᲔᲚᲐᲤᲔᲠᲘ ᲣᲛᲘᲠᲘ ᲛᲘᲬᲘᲡ ᲐᲗᲘᲡᲬᲚᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲨᲣᲨᲐᲝᲡ ᲗᲐᲛᲐᲠᲘᲐ ᲛᲘᲜᲓᲘᲠᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲛᲐᲠᲗᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ ᲩᲔᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲘᲠᲔᲑᲚᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲡᲐᲮᲣᲠᲘᲡ ᲡᲐᲛᲔᲡᲘᲚᲝ ᲛᲘᲜᲐᲠᲗᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲛᲐᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲠᲘᲩᲔᲕᲘᲗ ᲓᲐᲮᲐᲛᲐᲠᲔᲑᲝᲓᲐ ᲩᲕᲔᲣᲚᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲨᲔᲛᲝᲛᲬᲧᲝᲓᲐ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲤᲐᲡᲘ. ᲣᲛᲬᲧᲔᲛᲚᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲣᲗᲘᲐ ᲐᲠᲐᲤᲠᲘᲡᲛᲘᲛᲪᲔᲛᲘ ᲓᲐ ᲣᲤᲠᲝ ᲛᲐᲦᲚᲘᲡᲛᲘᲛᲪᲔᲛᲘ, ᲠᲐᲪ ᲒᲐᲣᲙᲔᲗᲔᲑᲘᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐᲤᲔᲠᲘ ᲛᲐᲛᲐᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ.

— ᲛᲨᲕᲘᲓᲝᲑᲐᲖᲔ ᲓᲘᲓᲘ ᲡᲘᲛᲓᲠᲔ ᲐᲠᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲠᲐ, —ᲐᲛᲑᲝᲑᲡ ᲛᲝᲮᲣᲪᲘ, —ᲝᲛᲨᲘ ᲓᲐ ᲒᲐᲢᲐᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲔᲠᲗᲘ ᲡᲐᲐᲗᲘ ᲣᲤᲠᲝ ᲛᲫᲘᲛᲔᲓ ᲛᲐᲬᲧᲕᲡ ᲧᲕᲔᲚᲐᲤᲔᲠᲘ ᲣᲛᲘᲠᲘ ᲛᲘᲬᲘᲡ ᲐᲗᲘᲡᲬᲚᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲨᲣᲨᲐᲝᲡ ᲗᲐᲛᲐᲠᲘᲐ ᲛᲘᲜᲓᲘᲠᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲛᲐᲠᲗᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ ᲩᲔᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲘᲠᲔᲑᲚᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲡᲐᲮᲣᲠᲘᲡ ᲡᲐᲛᲔᲡᲘᲚᲝ ᲛᲘᲜᲐᲠᲗᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲛᲐᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲠᲘᲩᲔᲕᲘᲗ ᲓᲐᲮᲐᲛᲐᲠᲔᲑᲝᲓᲐ ᲩᲕᲔᲣᲚᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲨᲔᲛᲝᲛᲬᲧᲝᲓᲐ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲤᲐᲡᲘ. ᲣᲛᲬᲧᲔᲛᲚᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲣᲗᲘᲐ, ᲣᲛᲝᲛᲐ ᲓᲐ ᲣᲛᲔᲠᲘᲐ, ᲓᲐ ᲠᲐᲪ ᲒᲐᲣᲙᲔᲗᲔᲑᲘᲐ, ᲧᲕᲔᲚᲐᲤᲔᲠᲘ ᲛᲐᲛᲐᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ.

ᲛᲐᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ, ᲠᲐᲪ ᲨᲐᲰᲛᲐ ᲥᲐᲠᲗᲚᲘᲡ ᲒᲐᲛᲔᲒᲓᲔᲠᲗᲐ ᲗᲐᲜᲐᲩᲐᲒᲚᲘ ᲓᲐᲐᲯᲐᲚᲐ, ᲡᲣᲚᲬᲛᲘᲗᲐᲛᲝᲛ ᲛᲔᲪᲘᲔᲠᲘᲛᲐ ᲓᲐ ᲥᲠᲘᲡᲢᲔᲡ ᲓᲐᲠᲑᲐᲘᲡᲚᲣᲠᲘ ᲡᲘᲛᲨᲘᲓᲔᲡᲘᲐ ᲓᲐ ᲡᲘᲙᲔᲗᲔ ᲠᲝᲛᲔᲚᲘ ᲛᲝᲛᲮᲓᲐᲠᲐ ᲛᲐᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲛᲐᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲠᲘᲩᲔᲕᲘᲗ ᲓᲐᲮᲐᲛᲐᲠᲔᲑᲝᲓᲐ ᲩᲕᲔᲣᲚᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲨᲔᲛᲝᲛᲬᲧᲝᲓᲐ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲤᲐᲡᲘ. ᲣᲛᲬᲧᲔᲛᲚᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲣᲗᲘᲐ, ᲣᲛᲝᲛᲐ ᲓᲐ ᲣᲛᲔᲠᲘᲐ, ᲓᲐ ᲠᲐᲪ ᲒᲐᲣᲙᲔᲗᲔᲑᲘᲐ, ᲧᲕᲔᲚᲐᲤᲔᲠᲘ ᲛᲐᲛᲐᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ.

ᲢᲐᲫᲐᲠᲘ-ᲙᲐᲪᲘ

**ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲩᲕᲔᲜᲛᲐ ᲛᲙᲘᲗᲮᲕᲔᲚᲔᲑᲛᲐ ᲘᲪᲘᲐᲜ, ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠ ᲔᲥᲡ�პᲔᲓᲘᲪᲘᲐᲨᲘ ᲮᲕᲐᲓᲐᲮᲕᲐ ᲡᲞᲔᲪᲘᲐᲚᲝᲑᲘᲡ ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲔᲑᲘ ᲛᲝᲜᲐ�წᲘᲚᲝᲑᲡ. ᲛᲝᲒᲖᲐᲣᲠᲝᲑᲘᲡᲐᲡ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲞᲠᲝᲤᲘᲚᲘᲗ ᲔᲫᲔᲑᲔ ᲗᲐᲘᲜᲢᲔᲠᲔᲡᲝ ᲛᲐᲡᲐᲚᲔᲑᲡ. ᲛᲝᲒᲖᲐᲣᲠᲝᲑᲘᲡᲐᲡ ᲨᲔᲗᲐᲜᲮᲛᲔᲑ

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულება

სოხუმის დ. არაყიშვილის სახელობის სახელმწიფო სამუსიკო სასწავლებლის საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საიუბილეო სიგელით დაჯილდოების შესახებ

მუსიკოსთა კადრების მოსამზადებლად ნაყოფიერი მუშაობისათვის და დაარსების 50 წლის თავთან დაკავშირებით "სოხუმის დ. არაყიშვილის სახელობის სახელმწიფო სამუსიკო სასწავლებელი დაჯილდოდეს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საიუბილეო სიგელით.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
პ. გილასვილი.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი
თ. ლაშქარაშვილი.

თბილისი.
1981 წლის 23 ივნისი.

● ●

სასწავლებელი —იუბილარი

სოხუმის დ. არაყიშვილის სახელობის სამუსიკო სასწავლებელს 50 წელი შეუსრულდა. ამ თარიღისადმი მიძღვნილი საიუბილეო საღამო აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის კულტურის ზეიმად იქცა, რომელშიც მონაწილეობის მისაღებად სოხუმში ჩამოვიდნენ სტუმრები თბილისიდან, მოსკოვიდან, ლენინგრადიდან და სხვა ქალაქებიდან. მუსიკის მოყვარულნი გულთბილად შეხვდნენ სსრ კავშირის სახალხო არტისტებს ო. დიმიტრიადის, ზ. სოტკილავას და ქართული მუსიკალური ხელოვნების სხვა სახელოვან წარმომადგენლებს.

იუბილარისადმი საქართველოს კომპარტიის აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის, აფხაზეთის ასსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და მინისტრთა საბჭოს მისალმების ტექსტი წაიკითხა აფხაზეთის ასსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველმა მოადგილემ ვლ. ცუგბამ.

აფხაზური და ქართული მუსიკალური კულტურის წინაშე სოხუმის სამუსიკო სასწავლებლის დამსახურებაზე, ხელოვნების მუშაკთა საერთო ამოცანებზე გაამახვილეს ყურადღება ვანო სარაჯიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის რექტორმა, პროფესორმა ს. ცინცაძემ, საქართველოს სსრ და აფხაზეთის ასსრ ხელოვნების დამსახურებულმა მოღვაწემ, სასწავლებლის დირექტორმა ს. ქეცბამ.

აფხაზეთის ასსრ კულტურის მინისტრმა ა. ჩოჩუამ გულთბილი მადლობა გადაუხადა დამსწრე საზოგადოებას.

ი. გოგბეჩია,
„კომუნისტის" საკ. კორ.

ტრადიცია გრძელდება

ტყიბული. (საკ. კორ.). მეშახტეთა ქალაქში არაერთი ცნობილი ლიტერატურული მოღვაწე აღიზარდა. შემოქმედებითი ტრადიცია გრძელდება. აქ მეხუთე წელია ნაყოფიერ მუშაობას ეწევა ლიტერატურულ-შემოქმედებითი გაერთიანება. საქალაქო და რესპუბლიკურ პრესაში ხშირად ისტამბება ადგილობრივი პოეტების ლექსები.

სახალხო თეატრის სცენაზე წარმატებით დაიდგა სამთო ინჟინრის, დრამატურგ პ. თოდაძის პიესები „მეშახტის ღიმილი", „გამოძიება შეწყვეტილია".

ლიტერატურულ-შემოქმედებითმა გაერთიანებამ ხელნაწერის უფლებით გამოუშვა ლექსების ორი კრებული „ჰიმნი ოქტომბერს" და „ლენინს უმღერიან". მზადდება და მალე გამოვა ერთდროული ლიტერატურული ალმანახი.

მანედან პიკასომდე

საქართველოს ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმის დარბაზებში გადაშლილია გასაოცარი სამყარო, ცოცხალი, ფერადოვანი, ჰაერითა და მზით აღსავსე. მაყურებლები აქ ფერთა ნამდვილ ზეიმს ეზიარებიან. და ამ ზეიმის შემქმნელია ფრანგული ფერწერის დიდებული გამოფენა, რომელიც მოიცავს იმ მხატვართა ნამუშევრებს, რომელთა სახელებთანაც ევროპული ფერწერის უდიდესი მნიშვნელობის მოვლენებია დაკავშირებული.

უყურებ სენის მოლივლივე ზედაპირზე არეკლილ ლუვრის ვერცხლისფერ სილუეტს, ტყის ზურმუტტში ანთებულ სხივსავსე ლაქებს, ჟოლოსფერ ხავერდის სავარძელზე ნიჟარისავით გადაშლილ სადაფისფერი ვარდების თაიგულს, მზით სავსე ატმოსფეროში მოელვარე ქალიშვილთა ოქროსფერ სახეებს, ბრეტონელ ქალთა თავისებურ სილუეტებს და უცნაური გრძნობა გიპყრობთ. როგორ მოხდა, რომ ეს ფერწერა, სიტაცხლითა და მღელვარებით აღსავსე, ასეთი ახლობელი და გასაგები ყოველი ადამიანისათვის, მისი შექმნისთანავე მკრეხელობად იყო მიჩნეული ხელოვნების ოფიციალურ მესვეურთა მიერ. როგორ უნდა გაეღიზიანებინა ამ ფერწერას კლასიკური ხელოვნების სიმშვიდესა და აკადემიურობას შეჩვეული საზოგადოება, რომ მის პირველსავე ნაბიჯებს გაბოროტებული კრიტიკით შეხვედოდნენ.

1874 წლის 15 აპრილს პარიზის გულში, კაპუცინების ბულვარზე, ფოტოგრაფ ნადარის სახელოსნოში გაიხსნა ახალგაზრდა ფრანგ მხატვართა გამოფენა, რომლის თაოსნები იყვნენ კლოდ მონე და ფრედერიკ ბაზილი. ამ გამოფენის მონაწილე მხატვრებს „იმპრესიონისტები" უწოდეს (კლოდ მონეს სურათის „შთაბეჭდილების" — ფრანგულად „იმპრესიონ-"ის მიხედვით). ეს სახელწოდება ძირითადად გამოხატავდა ფერმწერთა ამ ჯგუფის უმთავრეს მხატვრულ ამოცანას — გადმოეცათ ცხოვრებისაგან, სამყაროსაგან მიღებული უშუალო შთაბეჭდილება, განცდა.

პირველი გამოფენის მონაწილეები იყვნენ მანე, დეგა, პისარო, სეზანი, სისლეი, მონე, რენუარი, ბაზილი. ოფიციალური კრიტიკის მხრივ სასტიკი დევნის მიუხედავად, ამ გამოფენას უდიდესი შედეგი მოჰყვა. მხატვრებმა პირველად გაბედეს საკუთარი აზრის თამამად გამოთქმა: საგამოფენო დარბაზებში მათ შემოიტანეს მზის სხივი, სიცოცხლის სიხარული, სამყაროს ჭეშმარიტი ფერადოვნება. მათ შემოიტანეს ხელოვნებაში ახალი თემები, უბრალო ადამიანთა ცხოვრება, დაამკვიდრეს ახალი ჟანრი — ქალაქის პეიზაჟი.

იმპრესიონისტებმა ! ,დასაბამი მისცეს მთელი ევროპული ფერწერის განვითარებას, XX საუკუნის მხატვრულ მიმდინარეობათა ჩამოყალიბებას. იმპრესიონისტების ხელოვნება დღესაც აღელვებს ადამიანს, განაცდევინებს ჭეშმარიტი ხელოვნების ძალას.

ამის დადასტურებაა თბილისში მოწყობილი გამოფენა, რომელზეც სახელგანთქმული მხატვრები, რომელთა შემოქმედებასაც ჩვენი სახოგადოება კარგად იცნობს საბჭოთა კავშირის მუზეუმების ბრწყინვალე კოლექციებიდან, ნაკლებად ცნობილი ნამუშევრებით არიან წარმოდგენილნი.

პლასტიკური ფორმისადმი სპეციფიკური დამოკიდებულებით დახვეწილ კოლორისტად, საგნების, ფორმების უაღრესად თავისუფალ შემოქმედად წარმოგვიდგება ედუარდ მანე ამ ექსპოზიციაში.

კლოდ მონეს ტილოებზე კვლავ გაოცებთ შუქის ცოცხალი ვიბრაცია, ნახევარფონების სიმდიდრე. რა ზუსტად თქვა მის შესახებ სეზანმა: „მონე — მხოლოდ თვალია. მაგრამ, ღმერთო ჩემო, რა თვალი!" და მართლაც, მონეს სულ უმნიშვნელო ეტიუდშიც კი ჩანს ხედვის ჯადოსნური უნარი. იგი ხედავდა და გადმოსცემდა იმას, რასაც ვერ სწვდება ჩვეულებრივ მოკვდავთა თვალი — ჰაერის უსასრულო მოძრაობასა და გამჭვირვალობას, წყლის ჭავლთა დინებას.

კამილ პისარო — ხშირად უსამართლოდ მივიწყებული სხვა უფრო პოპულარულ იმპრესიონისტებს შორის. მისი პოეტური ხედვა იგრძნობა ბუნების ყოველ მოტივში, მის ტილოებზე სრული ჰარმონია სუფევს, ასეთივე პოეტურია ალფრედ სისლეის პეიზაჟები, სადაც ჰაეროვანი ატმოსფერო ბატონობს და სადაც ოქროსფერი ნათელი უცნაური ძალით ელვარებს ხეთა სიმწვანეში.

გამოფენაზე რენუარი შედარებით ფართოდ არის წარმოდგენილი. რა კარგად იგრძნობა იმპულსური, ემოციური მხატვრის ნატურა. ყველგან, ქალაქშეალთა სახეებში თუ ყვავილთა თაიგულებში, მხატვარი ეძებს მშვენიერების საკუთარი იდეალის განხორციელებას. პლასტიკური ფორმა რენუართან განსაკუთრებულ დახვეწილობას იძენს. როგორ ტკბება მხატვარი გოგონათა სილამაზით, რა გატაცებით აღნიშნავს ვარდისფერ რეფლექსებს მათს მხრებსა და სახეებზე, რა გულუხვობით გადმოგვცემს ყვავილთა ფერადოვნებას.

დეგას აქ ნაკლებ დამახასიათებელი ნამუშევრებით ვეცნობით. მის ნახატებში ვხედავთ ხელოვანის ეკოოლუციის იმ ეტაპს, როდესაც „ფორმის ტყეეობაში" იყო და ენერის ნახატის პრინციპებს იზიარებდა.

უყურებთ იმპრესიონისტთა ამ დიდებულ ტილოებს და გრძნობთ, რა უდიდესი ძალა აქვს მათს ხელოვნებას, რომლის არსი ზუსტად გამოხატა ფერნან ლეჟემ: „თავისუფალი ფერით და თ[illegible]უფალი ფორმით უდიდ[illegible] დინამიზმის მიღწევა — ეს შეძლეს იმპრესიონისტებმა!"

მათი მეამბოხე ხელოვნების უშუალო მემკვიდრეები იყვნ[illegible] პოსტიმპრესიონისტები, რომელთაც გასული საუკუნის მიწურულს განავითარეს თავიანთ წინამორბედთა მიღწევები. ეს ჯგუფი მკაფიოდ განსხვავებული ინდივიდუალობის მქონე მხატვართგან შედგებოდა (სერა, სეზანი, გოგენი, ვან გოგი, სინიაკი, ტულუზ-ლოტრეკი). თბილისურ გამოფენაზე ვხვდებით ამ სახელოვან მხატვართა ფერწერულ ნამუშევრებსაც.

ყურადღებას იპყრობს სეზანი. მისი ნატურმორტებისათვის დამახასიათებელია დაძაბულ ფერთა ელვარება, ფორმის გამოკვეთა კონტურისა და შუქ-ჩრდილის გარეშე, განსაკუთრებული საგნობრიობა. აქ კარგად ჩანს, თუ როგორ ცდილობს მხატვარი მიაგნოს ფერის, შუქისა და ფორმის განსაკუთრებულ შერწყმას, მიაღწიოს კომპოზიციის სილრმესა და სასურათო სიბრტყეზე ფერთა განაწილების თავისებურ სინთეზს. სეზანის პეიზაჟებში ვხედავთ უშუალო შთაბეჭდილებისა და აბსტრაგირების განსაცვიფრებელ შერწყმას, ზუსტად მიგნებულ მხატვრულ წყობას. ხეები და სახლები მხოლოდ მისთვის ჩვეული წესით ლაგდება სიბრტყეზე.

პოლ გოგენი ერთადერთი პეიზაჟთა არის წარმოდგენილი, მაგრამ კარგად ჩანს მხატვრის მისწრაფება სუფთა ფერების სოკაო ღელრადობისადმი, განსაკუთრებული დეკორატიული ალღო.

გამოფენის ნაწილი ეთმობა XX საუკუნის სხვადასხვა მიმართულების მხატვართა ნამუშევრებს. ანრი მატისის ნაწარმოებებში კარგად იგრძნობა ამ მხატვრის თავისთავადი დეკორატიული წყობა, კომპოზიციის აგების სპეციფიური ხერხები, სასურათო სიბრტყისადმი დამოკიდებულება, რიტმულობა, ალმოსავლური ხელოვნების გარკვეული კვალი.

ანდრე დესენის რამდენიმე ტილო გვაცნობს მხატვრის შემოქმედების სხვადასხვა პერიოდს. ორ პატარა პეიზაჟში იგრძნობა სეზანის კომპოზიციურ პრინციპებთან სიახლოვე და ამასთანავე ამ მხატვრისათვის დამახასიათებელი ფერადოვნება, ფორმის თავისებური შეგრძნება.

გამოფენაზე წარმოდგენილი მოდილიანის ერთადერთი პორტრეტი გიზდავთ მხოლოდ ამ შემოქმედისათვის ჩვეული უშუალობით, მოკრძალებული გრაციით, ფორმის სინატიფით, დახასიათების სიღრმით.

მორის უტრილო — ფრანგული ქალაქის უბადლო პოეტი, პარიზის ქუჩების მესაიდუმლე. დიდებული ტაძარი, ძველი ქალაქის ვიწრო ქუჩა თუ დანგრეული ეკლესიის კედლები მისთვის ერთნაირად მნიშვნელოვანი და შთამაგონებელია.

აქვე ეცნობით უაღრესად თავისებური მხატვრების ხაიმ სუტინისა და ანრი რუსოს სრულიად განსხვავებულსა და მკაფიოდ იდეიდეალურ შემოქმედებას, ორ დამოუკიდებელ მხატვრულ სამყაროს, ემილ ბერნარის ბრეტონელი სერიის ერთ-ერთ ტილოს თავისი მძლავრი ფერადოვნებითა და დასამახსოვრებელი რიტმულობით, მარი ლორანსენია დახვეწილი ესთეტიკური ღირსების პორტრეტებს ნატიფი ფერადოვანი გამით. საინტერესოა, რომ ამ მხატვარ ქალს გიომ აპოლინერი თავის ზეგნში კუბისტი მხატვრების შესახებ, პიკასოს შემდეგ ასახელებს.

და ბოლოს, პიკასო, ჩვენი ეპოქის უდიდესი შემოქმედი, რომლის უსაზღვრო დიაპაზონი და შემოქმედების მასშტაბი თაობათა აღტაცებასა და გოოცებას იწვევს. გამოფენაზე წარმოდგენილი მისი ნამუშევრები ავსებს ჩვენს ცოდნას ამ მხატვრის შესახებ.

საქართველოს ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმში გაშლილი ფრანგული ფერწერის გამოფენა მნიშვნელოვანი მოვლენაა რესპუბლიკის მხატვრულ ცხოვრებაში. ქართველ საზოგადოებას საშუალება აქვს გაეცნოს იმ დიდ ფრანგ შემოქმედთა ნამუშევრებს, რომელთა სახელებთან დაკავშირებულია XIX-XX საუკუნეთა მიჯნის უდიდესი ძვრები ევროპულ ხელოვნებაში, გაეცნოს იმ მხატვართა ნაწარმოებებს, რომლებმაც ახალი გზები გაკვალეს XX საუკუნის ევროპულ ფერწერაში. მანედან — პიკასომდე — ასეთი დიაპაზონის გამოფენა დიდად შთამბეჭდავი და მნიშვნელოვანია ახალი ევროპული ფერწერის მთავარი მოვლენების გაცნობისათვის.

პ. მაჩაბელი,
პროფესორი.

სურათზე: ანრი მატისი, „ქალი სავარძელში".

ᲧᲐᲑᲐᲮᲘ

ᲡᲐᲢᲣᲠᲜᲘᲠᲝ ᲝᲠᲑᲘᲢᲐ

ფეხბურთი. გუშინ გაიმართა პირველი ლიგის გუნდების საკავშირო ჩემპიონატის მეოცე ტურის მატჩები. ქუთაისის „ტორპედომ" მიიღო ვილნიუსის „ჟალგირისი". შეხვედრა დამთავრდა ვილნიუსელთა გამარჯვებით — 1:0. ქუთაისელებმა მეტად საჭირო ორი ქულა დაკარგეს.

ცურვა. ბერლინში მიმდინარე გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ჩემპიონატში მოსკოვის ოლიმპიადის ჩემპიონმა უტე გეგენგერმა ქალთა შორის 100 მეტრზე ბრასით ცურვაში მსოფლიო რეკორდი დაამყარა — 1.09,39.

ველოსიპორტი. ტალინში გრძელდება ტრეკზე მრბოლთა საკავშირო ჩემპიონატი. 4 კილომეტრზე გამოდევნებით წყვილთა რბოლაში გამარჯვეს არმიელებმა — ლენინგრადელმა ვ. ოსოკინმა და ტალინელმა ო. ლიადოვმა — 4.39,077.

ძიუდო. მინსკში დაიწყო საკავშირო ჩემპიონატი. უკვე გამოვლინდენ პირველი ჩემპიონები. ქვემძიმე წონაში პირველობას დაიუფლა კურსკელი ა. ფუროვი. მეორე ადგილი დაიკავა მაიკოპელმა ვ. გურინმა. თბილისელ **რ. ხარშილაძეს** და კემეროვოელ ვ. ნეკვეტაილოს ბრინჯაოს მედლები ხვდათ წილად. მძიმე წონაში უძლიერესი იყო ა. ტიერნინი (მოსკოვის ოლქი). ვერცხლის მედალს დაეუფლა მინსკელი ი. მეტლიცკი, ბრინჯაოს მედლები მიიღეს ჩელიაბინსკელმა გ. ვერრიეკმა და მაიკოპელმა ნ. კუვალმა.

კლასიკური ჭიდაობა. უფაში დაიწყო XX ტრადიციული საერთაშორისო შეჯიბრება ი. პოდუბნის ხსოვნის პრიზზე. მემორიალში მონაწილეობს ბულგარეთის, უნგრეთის, პოლონეთის, რუმინეთის, ფინეთის, ჩეხოსლოვაკიის, შვეიცარია და საბჭოთა კავშირის 126 ათლეტი.

მძლეოსნობა. გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ქალაქ ობერსტენში გამართულ შეჯიბრებაში სეზონის საუკეთესო შედეგი აჩვენა ურუს მტყორცნელმა კლაუს პლოგაუსმა (გფრ) — 80,56 მ.

ჩოგბურთი. უიმბლდონის ტურნირზე გამოვლინდნენ ფინალისტები. ვაკთა შორის გადამწყვეტ შეხვედრაში მონაწილეობას მიიღებენ ბიორნ ბორგი (შვეცია) და ჯონ მაკენროი (აშშ), ქალთა ფინალში კი იასპარეზებენ ჰანა მანდლიკოვა (ჩეხოსლოვაკია) და კრის ევერტ-ლოიდი. ნახევარფინალში ბორგმა დაძაბულ და ერთობ უშედეგოთ ბრძოლაში დაამარცხა ჯიმი კონორსი (აშშ) — 0:6, 4:6, 6:3, 6:0, 6:4. ეს შეხვედრა სამ საათზე მეტხანს გაგრძელდა.

რედაქტორი
გ. ბედინეიშვილი.

ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲙᲘᲜᲝᲡ ᲓᲘᲐᲚᲝᲒᲘ

გამარჯობათ, ქართველებო!

მსგავსი შეიცნობს მსგავსსაო,— ამბობს სამყაროსავით ძველი, ჯერაც გაუხუნარი ჭეშმარიტება. ესპანური კინოხელოვნების მესვეურნი ხუან მანუელ მარტინ დელგადოსი და მარსელ სუარესი მეგობრობისა და სიკეთის დესპანებად ჩამობრძანდნენ საქართველოში, სერვანტესის უკვდავი „დონ კიხოტის" კინოამეტყველებაა შათი მისია დღეს ქართული ფილმის აღმსრულებლობით, სამარადჟამო დიალოგი უნდათ გამართონ ორ ერს შორის, ორი უძველესი კულტურის მქონე ხალხთა შორის მშვიდობისა და სიყვარულის ხიდის გადება დაუსახავთ მიზნად კინოხელოვნების საშუალებით.

სტუმრები გაეცნენ კინოსტუდია „ქართულ ფილმს", ნახეს კინორეჟისორ რეზო ჩხეიძის მიერ შექმნილი მხატვრული ფილმები: „ნერგები", „ჯარისკაცის მამა", „მაგდანას ლურჯა" „შობლიურო ჩემო მიწავ" („რაიკომის მდივანი"). ესპანელმა კინემატოგრაფისტებმა

მოგზაურობა ესპანელი კინემატოგრაფისტები

უმაღლესი შეფასება მისცეს რეზო ჩხეიძის ხამუშვრებს.

მარსელ სუარესი: რეზო ჩხეიძე ფილმში „შობლიურო ჩემო მიწავ" ხელოვან-პოლიტიკოსად, ხელოვან-სოციოლოგად, ხელოვან-პუბლიცისტად წარმოსდგება. ფილმში ეს ცნებები ერთიან კვანძშია მოქცეული. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ იგი ესპანელი ხალხის ცხოვრებასაც ეხმიანება, ისევე, როგორც დონ კიხოტისა და სანჩო პანსოს ეკრანზე წარმოჩენა ქართველი ხალხისათვის ფრიად საინტერესო იქნება.

სტუმარ-მასპინძლებს გულთბილი, კონკრეტული საუბარი ჰქონდათ მომავალი, ამჯერად უკვე დაგეგნილი, რვასერიანი სატელევიზიო მხატვრული ფილმის იდეურ-აზრობრივი, მხატვრული სტრუქტურისა და კონცეფციის თაობაზე. შემუშავდა და გაირკვა ფილმის ძირითადი პრინციპები, დადგინდა ძირითადი თემა, ფილმის კომპოზიციური წყობა. მსახიობები ესპანეთში და საქართველოში შეირჩევა. რაც შეეხება მთავარ გმირს — დონ კიხოტს — მომავალი მხატვრული კინონაწარმოების მთავარ პრობლემას, — იგი, პრაქტიკული მუშაობის პერიოდში გადაწყდება.

ხუან მანუელი და მარსელ სუარესი ქართულ-კახეთს ეწვიენ.

კახეთის ბაღ-ვენახებმა განაცვიფრა ჩვენი სტუმრები, — კასტილია და ბასკეთი გაახსენდათ. კაჭრეთის გზაზე საბედრის ურემზე მჯდომ გლეხებს და უბელო ცხენებზე ამხედრებულ ჭაბუკებს გასაუბრნენ — თქვენ გაგიმარჯოთ, კეთილო იდალგოებო და ერთგულო მეაბჯრეებო!

სოფელ ხინოწმინდის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე ვალიკო ფეიქრიშვილი სტუმრებს გულღიად დახვდა, არ მოაკლეს საგალობლებიც. თვალცრემლიანმა ხუანმა რაღაც თქვა პათეტიკურად. ესპანური ენის მცოდნემ ზურაბ აბაშიძემ გვითარგმნა მისი სიტყვები: — ერს, რომელიც ასეთ სიმღერებს მღერის, — უკვდავება აწერია შუბლზეო! მარსელ სუარესმა დაუშატა: ესპანელებს და ქართველებს საშუალება გვეძლევა მომავალ ფილმში შეხების წერტილები გამოვძებნოთ, საინტერესო, ზოგადეროვნული და, ამდენად, ზოგადსაკაცობრიო ხასიათები განვასახიეროთო.

ალი ამიტომაც, ჯერ კიდევ მუშაობის დაწყებისას, როცა სერვანტესის დონ კიხოტის ლიტერატურული სცენარის პირველი ვარიანტი იწერებოდა, რუსული სიტყვაკაზმული ლიტერატურის უხუცესმა, კინოხელოვნების ცნობილმა თეორეტიკოსმა ვიქტორ შკლოვსკიმ რეზო ჩხეიძესთან შემოქმედებითი კავშირის პერსპექტივა ასე განსაზღვრა „...შეუძლებელია ტაბიძის, პაოლოს, გამსახურდიას, რუსთაველისა და ვაჟას მიწაზე ფეხშიშველად გავლილმა კაცმა სერვანტესი არ იგრძნოს, იმიტომ, რომ ქართველ კაცს შეუძლია დაინახოს სიკეთე, თესოს სიკეთე, ადამიანში ეძიოს ადამიანური. რეზო ჩხეიძის გამორჩეული თვისება სწორედ ეს გახლავთ".— ასკვნის შკლოვსკი. ეს ხომ არ არის შემოქმედებითი კავშირის მთავარი მიზეზი?!

„დონ კიხოტზე", მის ეროვნულ და საერთაშორისო მნიშვნელობაზე აუარაკელი ტომები დაწერილი, — ამბობს რეზო ჩხეიძე. არ მოიძებნება მსოფლიო მნიშვნელობის არც ერთი მოაზროვნე ამ რომანზე საკუთარი აზრი არ გამოეთქვას. პოლ ლაფარგის სიტყვებით „დონ კიხოტი" კარლ მარქსის საყვარელი წიგნი ყოფილა. რომანს ხშირად იხსენებდნენ პუშკინი, გოგოლი, ბელინსკი, გერცენი...

ესპანელ კინემატოგრაფისტებს მიაჩნიათ, რომ დღეს „ქართულ ფილმს" ძალა შესწევს შექმნას ამ უკვდავი ქმნილების კიდევ ერთი კინემატოგრაფიული ვერსია და ამით აგური შემატოს სერვანტესოლოგიას.

ცნობილი გამოთქმაა, ჰამლეტები ქვეყნად იმდენია, რამდენი მკითხველიც ჰყავს შექსპირსო. ამ გამოთქმის პერიფრაზს თუ გავაკეთებთ, დონ კიხოტები ქვეყნად იმდენია, რამდენი მკითხველიცა ჰყავს სერვანტესს.

და უფრო მეტიც, რადგან თითოეულ ჩვენგანშია დონ კიხოტი, თითოეულ ჩვენგანშია სანჩო პანსო.

ამიტომ კვლავაც ვკითხულობთ სერვანტესის დონ კიხოტს.

კვლავაც გვსურს ვუცქიროთ მას ეკრანზე.

კინორეჟისორი რეზო ჩხეიძე ისევ გზაშია.

ა. გველესიანი.

●

სურათზე: დე ბლასი, სუარესი და რეზო ჩხეიძე კახეთში მოგზაურობის დროს

ს. კილაძის ფოტო.

ᲪᲘᲡᲤᲔᲠ ᲔᲙᲠᲐᲜᲖᲔ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲢᲔᲚᲔᲕᲘᲖᲘᲘᲡ ᲔᲠᲗᲘ ᲥᲕᲘᲠᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲐ

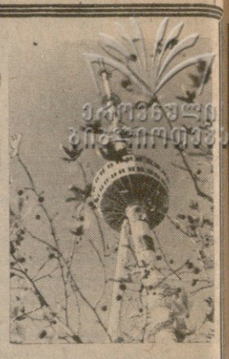

6 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ

პირველი პროგრამით: 17.00 — მულტიპლიკაციური ფილმები, 17.30 — განცხადებები, 17.35 — ბავშვებისათვის — „გზა მშვენიერებისაკენ", 18.00 — ჩვენს დიად სამშობლოში" — საგელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ვიდრე არ არის „მწვანე წიგნი", 18.20 — „შუქი სულისა" — დავით ნავროზაშვილი, 18.40 — ქართული საგელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ფესტივალი კონფოლანში", 19.10 — „სპორტული კალეიდოსკოპი" (განმეორებით), 19.45 — „დღეს მსოფლიოში" (მ.), 20.00 — „მოამბე", 20.30 — მხატვრული ფილმი „ოქროს კერპი". მეორე სერია, 22.00 — „ვრემია" (ძ.), 22.35 — ფოლკლორის სალამო. მახარაძის რაიონი, 24.00 — „მოამბე".

მეორე პროგრამით: 17.10 — საგელევიზიო დოკუმენტური ფილმები: „არის გაშკენტში ქუჩა" და „ბრიანსკი", 18.00 — მულტიპლიკაციური ფილმი „ექიმი თზუნელა", 18.20 — განცხადებები, 18.25 — ქართული მხატვრული ფილმი „პიერი — მილიციის თანამშრომელი".

7 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია" (მ.), 09.40 — დილის ვარჯიში (მ.), 10.05 — „მოამბე", 10.35 — მულტიპლიკაციური ფილმი, 10.55 — „ახალგაზრდა შემოქმედთა საგელევიზიო კლუბი" — „ძეხვეერა უკრაინის ფიზაზე", 11.45 — მხატვრული ფილმი „ოქროს კერპი". კიდევი სერია, 13.00 — აბიტურიენტთათვის — ქართული ენა, 17.00 — ბავშვებისათვის — ძმაგავრული ფილმი „ეს ძველისძველი ზღაპარი", 18.30 — ბავშვებისათვის — „ო, ენავ ჩემო,"! 18.50 — მულტიპლიკაციური ფილმი, 19.15 — „თბილისი იყო ჩემი ლექსის მასწავლებელი" — იოსებ გრიშაშვილი, 19.45 — „დღეს მსოფლიოში" (მ.), 20.00 — „მოამბე", 20.30 — „ფლორის ეფექტერ მირიანაშვილი", 21.00 — სსრ კავშირის პირველობა ფეხბურთში: მოსკოვის „ტორპედო"-მოსკოვის „სპარტაკი". მეორე ტაიმი (მ.), 22.00 — „ვრემია" (მ.), 22.35 — პოეზიის საღამო. ეძღვნება მწერალთა მეშვიდე საკავშირო კრებას. „ბიბლიოთეკა", 23.50 — „მოამბე".

მეორე პროგრამით: 17.15 — „ჩვენს დიად სამშობლოში" — საგელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ზღვის არჩევა", 17.50 — განცხადებები, 17.55 — საგელევიზიო ფილმ-სპექტაკლი „წარდგება". პირველი და მეორე სერია.

8 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია" (მ.), 09.40 — დილის ვარჯიში (მ.), 10.05 — „მოამბე", 10.35 — საგელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ფეძოემედნი". 11.30 — მხატვრული ფილმი „ოქროს კერპი" მეორე სერია, 13.00 — ტელეკურსი ფათეტაკიანში, 16.55 — ბავშვებისათვის — მოკლემეტრაჟიანი მხატვრული ფილმი „სათვალიანი", 17.45 — ბავშვებისათვის — „ჯადოსნური სალტბავი", 18.25 — ქართული საგელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „გამარჯობა, დელფინო", 18.45—სიმფონიური მუსიკის კონცერი, 19.15— „რედაქციაში წერილი მოვიდა", 19.45 — „დღეს მსოფლიოში" (მ.), 20.00 — „მოამბე", 20.30 — „შემოქმედებითი პორტრეტები" — კინოოპერეტა ოთარ აბესაძე, 21.20 — „თვალთან", 22.00 — „ვრემია" (მ.), 22.35 — სსრ კავშირის პირველობა ფეხბურთში: ცსკა-მოსკოვის „დინამო" (მ.), შესვენების დროს „მოამბე".

მეორე პროგრამით: 17.10 — საგელევიზიო დოკუმეტური ფილმი „თანაავტორები", 18.35 — განცხადებები, 18.40 — მხატვრული ფილმი „საბედისწერო პიკნიკი".

9 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია" (მ.), 09.40 — დილის ვარჯიში (მ.), 10.05 — „მოამბე", 10.35 — „ჩვენს დიად სამშობლოში" — დოკუმენტური ფილმი „სადაც დილა იბადება", 11.30 — მხატვრული ფილმი „ეფი ბრისტი", 13.00 — გელეკურსი ფიზიკაში, 17.00 — ბავშვებისათვის — „მხატვრული ფილმი „შავი ჯადოქრის საჩუქარი", 18.20 — განცხადებები, 18.25 — „ეძეხვედრა ეგალოხთან", 18.55 — „ქართული სპორტის პრობლემები", 19.45 — „დღეს მსოფლიოში" (მ.), 20.00 — „მოამბე", 20.30 — პროგრამა შრომითი სემესტრის მონაწილეთათვის 1). „ფაფუკარა სამყაროში", 2). „ქართული ფასეულობანი მელოდიეი", 3). მულტიპლიკაციური ფილმები, 22.00 — „ვრემია" (მ.), 22.35 — „პოეზია" — თამაზ ჩხენკელი, 22.55 — „საქართველოს ხეობები". — თუშეთი, 23.25 — „მოამბე".

მეორე პროგრამით: 17.10 — „ჩვენს დიად სამშობლოში". საგელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ვოლგის ავტოკარხანა: გუშინ, დღეს, ხვალ", 18.20 — განცხადებები, 18.25 — საგელევიზიო მხატვრული ფილმი „თეორი ღამეების გაცილება".

10 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია" (მ.), 09.40 — დილის ვარჯიში (მ.), 10.05 — „მოამბე", 10.35 — მხატვრული ფილმი „საგანგებო ზაფხულის საგზური", 12.00 — საგელევიზიო დოკუმენტური ფილმი, 12.10 — „მეცრის ვოკალურ-ინსტრუმენტული ანსამბლი „აფსნი-67" (მ.), 17.00 — მულტიპლიკაციური ფილმები, 17.40 — განცხადებები, 17.45 — ბავშვებისათვის — „ეფეფიდე გაკვეთილი" (განმეორებით), 18.15 — ქართული საგელევიზიო ფილმი „მეერის მერი ნაკაშიძე", 18.45 — „სამმო მარანი", 19.10 — საგელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ვიაგური მანქანები", 19.25 — გადაცემა „ნდობა", 19.45 — „დღეს მსოფლიოში" (მ.), 20.00 — „მოამბე", 20.30 — გადაცემა ახალგაზრდობისათვის — „გაუმარჯოს გულადღლილობას", 21.30 — „კონცერტი", 22.00 — „ვრემია" (მ.), 22.35 — ქართული მხატვრული ფილმი „დიდი „ეწმენდა ველი", 23.55 — „მოამბე",

მეორე პროგრამით: 17.10 — დოკუმენტალური ფილმები „დიდი სამამულო". „ლენინგრადის ბლოკადა", 18.00 — განცხადებები, 18.05 — მულტიპლიკაციური ფილმები „ბოლი ცამდე", „ვაშლი", 18.20 — მხატვრული ფილმი „იაბუსის ავი სული".

11 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია" (მ.), 09.40 — დილის ვარჯიში (მ.), 10.05 — „მოამბე", 10.35 — „თქვენთვის, პაპარეტნი!", 11.20 — „თბილისი და თბილისელები", 11.50 — „ხალხური შემოქმედება" — ქალაქური ფოლკლორი, 12.20 — „ხუთშწლედი. წელი პირველი".— საგელევიზიო პროგრამა, 13.10 — „ილუზიონი", 14.40 — თურქმენეთის ტელევიზიის პროგრამა (ეთერებდა საბჭოთა საქართველოს 60 წლის თავს), 17.10 — „ცხოველთა სამყაროში" (მ.), 18.10 — გადაცემა საბჭოთა არმიის მეომრებისათვის, 18.55 — მოკლემეტრაჟიანი მხატვრული ფილმი, 19.30 — „მოამბე", 20.00 — სსრ კავშირის პირველობა ფეხბურთში. ერევნის „არარატი"— თბილისის „დინამო", რეპორტაჟი ერევნიდან. შესვენების დროს მსუბუქი მუსიკა, 21.45 — ნ. მამისაშვილი. კამერულ-ინსტრუმენტული პიესები, 20.00 — შრომითი სემესტრის მონაწილეთათვის მუსიკალური პროგრამა „საღამო მშვიდობისა!" 23.30 — მეერის მ. ბატიე, 23.55 — უკანასკნელი ცნობები.

12 ᲘᲕᲚᲘᲡ